

La Creangă

Almanah literar

Nr 31

Chișinău 2017

“...Oare nu-i păcat de Dumnezeu să nu ne mai vedem noi, așa din când în când?...”
(*Correspondență. Ion Creangă*)

Baștina-Radog S.R.L.

Tel.: 29-41-00, 29-40-95

Realizatori:

Claudia Balaban

Claudia Gurschi

Claudia Partole

Prezentare grafică, machetare:

Elena Miron

Efrem, o crenguță a neamului CREANGĂ (Cop.1)

Cartea – poartă spre cultură și educație

Cele mai importante funcții ale cărții sunt cultura și educația. Prin carte acumulezi cunoștințele necesare pentru viață, ea te călăuzește spre bine, te face să te bucuri, să râzi și să plângi, ea te ajută să te orientezi în selectarea și acumularea volumului de informații.

Primul pas spre lectură este alegerea cărților potrivite, al doilea – nu mai puțin important, este deprinderea gustului pentru lectură.

Determină lectura criteriul de vârstă, preferințele, atmosfera din familie – factori care pot transforma această pasiune într-o necesitate, o delectare, o obișnuință ce rămâne pentru toată viața.

„Lectura – spunea istoricul Nicolae Iorga – joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai mare decât în viața celor vârstnici. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viața și influențează dezvoltarea ulterioară a copiii-

lor. Din cărțile pe care le citesc copiii își formează o anumită concepție asupra lumii...”

Astfel, cartea, biblioteca și lectura sunt factorii decisivi implicați în dezvoltarea individului, motiv pentru care trebuie să organizăm cât mai multe activități în scopul apropierii cărții de copii și tineret.

O activitate de succes pentru promovarea cărții și lecturii este Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, care a ajuns la cea de-a XXI-a ediție și care anul acesta este dedicată jubileului de 180 de ani de la nașterea marelui povestitor Ion Creangă.

La ediția actuală, în afară de expozițiile de carte a celor peste 150 de edituri din 9 țări, vor fi organizate mai multe expoziții, inclusiv expoziția de ilustrație de carte în original, expoziția „Creangă și lumea personajelor sale” (susținută de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău), expoziția laureaților Concursului republican a lucrărilor de artă plastică și artizanat „Lumea în viziunea copiilor” (Centrul Republican pentru Copii și Tineret). De asemenea, vor fi lansate peste 100 de titluri de carte.

La Salonul literar-artistic „La Creangă” (moderator scriitoarea Claudia Partole) va fi lansat Almanahul „La Creangă”, nr.31, cât și cărțile tinerilor autori.

Totalizarea Concursului republican „Biblioteca – cheia succesului meu”, în memoria Alexandrinei Rusu, fost redactor-șef al revistei „a”MIC”, va avea loc în cadrul Forumului Copiilor.

Cartea-surpriză, oferită gratuit copiilor-vizitatori ai Salonului, și în acest an, este elementul care face acest eveniment deosebit de alte acțiuni similare. De data aceasta ea este una specială, și anume – „Punguța cu doi bani” de Ion Creangă, ilustrată de diplomantul Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret, pictorul Alexei Colâbneac, și va intra în 15000 de familii, grație susținerii financiare a Ministerului Culturii, Ministerului Educației, Ministerului Tineretului și Sportului, Primăriei mun. Chișinău, Supraten S.A., Editurii „Pruț”, „Baștina-Radog” SRL, Daac-Eco-Plant SRL.

Copiii vor fi antrenați în ateliere de creație, concursuri de lectură, master-class cu variate teme.

Sesiunea de comunicări „Bibliotecile în serviciul copiilor: oportunități pentru dezvoltare, instruire, comunicare” va întruni specialiști din 5 țări: Republica Moldova, România, Rusia, Lituania, Ucraina.

Sperăm că și actuala ediție a Salonului va fi o provocare de impulsioneare a interesului față de lectură și carte, iar activitățile organizate de acest eveniment vor motiva tinerii la lectură, la conștientizarea importanței cărții în formarea intelectuală a personalității.

Claudia Balaban,
președinte al Secției Naționale IBBY în Republica Moldova,
director general al Bibliotecii Naționale
pentru Copii „Ion Creangă”, cavaler al Ordinului Republicii

Sărbători ale sufletului

Festivalul „Zilele Creangă” Ediția a VII-a

Începutul primăverii ne aduce un eveniment deosebit, care adună personalități și copii de pe ambele maluri ale Prutului. Festivalul „Zilele Creangă”, desfășurat în perioada 27 februarie – 4 martie, a fost unul special – *omagierea a 180 de ani de la nașterea vestitului povestitor din Humulești*. Cum să ne imaginăm copilăria fără „Punguța cu doi bani”, „Amintiri din copilărie”?

„Ca și Cervantes, Rabelais, Perrault, Creangă e un poet desăvârșit al copilăriei, al dimensiunilor ei sufletești”, scrie academicianul Mihai Cimpoi.

Evenimentul a debutat la Biserica „Sfânta Teodora de la Sihla” cu evocarea „Diaconul Ion Creangă reaşezat în treapta ecleziastică”. Prezenți au fost coordonatorii de program: Claudia Balaban, Valentin Talpalaru (Iași), Daniel Ioniță, Ambasadorul României în Republica Moldova, Ioan Ciuntu, parohul Bisericii „Sfânta Teodora de la Sihla”, Olguța Creangă-Caia (Tîrgu-Neamț), scriitorii Nicolae Busuioc, Constantin Parascan (Iași) și alți oaspeți. Elevii de la liceele „Prometeu” și „Gh. Asachi”, însoțiți de directorii Larisa Silvestru, Boris Volosatâi, dar și de învățătorii lor, au venit la biserică îmbrăcați în costume naționale. S-au prezentat astfel pentru a participa la concursurile de inteligență „Nică-Torcălău” și „Miss Smărăndița”, pentru a cânta și a fi apreciați.

Surpriza evenimentului au fost persoanele cu nevoi speciale, care, prin participarea lor, au trezit o gamă de sentimente calde în inimile enoriașilor.

În continuare, la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” a avut loc Concursul povestitorilor „Hai mai bine despre copilărie să vorbim”, la care au participat circa 40 de elevi din clasele a III-a – a VIII-a. Din componența juriului au făcut parte: Eugenia Bejan, director adjunct al BNC „Ion Creangă”, Svetlana Croitoru, șef secție, aceeași instituție, și subsemnata. De asemenea, a fost prezent ca moderator scriitorul Constantin Dragomir. Membrii juriului s-au condus în apreciere de următoarele criterii: originalitate, expresivitate artistică, corectitudinea limbajului. Fiecare participant a venit cu o amintire din copilăria sa, fiind original în felul său, iar în final toți au primit diplome de participare și cărți. Pe locurile de frunte s-au plasat următorii elevi: Locul I: Valeria Chiron, cl. a IV-a, Școala Primară „I. Creangă”, Ialoveni, Gheorghe Cepraga, cl. a III-a, LT „Gh. Asachi”, Irina Musteață, cl. a VIII-a, LT „Ștefan-Vodă”, Ștefan-Vodă. Locul II: William Kananba, cl. a IV-a, LT „M. Eliade”, Andrei Tutunaru, cl. a III-a, LT „Gh. Asachi”, Sofia Chiorescu, cl. a V-a, LT „Orizont”. Locul III: Marius Manolache, Adrian Brăduțanu, cl. a IV-a, Arina Cișlari, Călin-Ilie Gulica, cl. a V-a – elevi la LT „Gh. Asachi”.

*Cu gândul la Creangă...
În Biserica „Sf. Teodora de
la Sihla”, alături de copii
– preotul și scriitorul Ioan
Ciuntu*

Parteneriat literar-artistic „Ion Creangă – expresia subtilei esențe umane”, reprezentat de elevii și profesorii liceelor „Gh. Asachi” și „Dante Alighiere”. Moderator Adrian Ghicov, dr. în filologie, conferențiar universitar

Concursul a demonstrat că spiritul crengian are urmași și e pe placul tinerilor cititori. Bineînțeles, umorul și buna dispoziție au stat în capul mesei.

În același context, la Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim” a avut loc inaugurarea expoziției „Creangă și lumea personajelor sale”, susținută de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău. Academicianul Valeriu Matei, directorul acestei instituții, a vorbit despre personajele lui Creangă, despre universalitatea copilului-Creangă care seamănă cu fiecare dintre noi. Doamna Olga Creangă-Caia a menționat că Ion Creangă este un tezaur viu, mereu readus de copii. Elevii au înșirat filă cu filă momente din viața, activitatea și opera scriitorului. Expozițiile de desene, concursurile, spectacolul cu genericul „Creangă la el acasă”, cântecele populare interpretate de Ansamblul vocal „Prometeu” (conducător Veaceslav Adam) au fost apreciate cu aplauze și cadouri-cărți.

De asemenea, au fost înscenate poveștile „Soacra cu trei nurori”, „Dănilă Prepeleac”, „Prostia omenească”.

Doamna Claudia Balaban, director general al BNC „Ion Creangă”, a menționat că scopul festivalului a fost atins: copiii se apropie cu bucurie de lumea nemuritoare a creației crengiene.

*Tamara Pereteatcu,
bibliotecar principal,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”*

Festivalul „Zilele Creangă” a continuat la Iași, Tîrgu-Neamț și la Pîpirig.

*În vizită la sfătosul bunic din Humulești.
Casa-muzeu „Ion Creangă”*

*Nică a lui Ștefan a Petrei cu prietenii
săi la Primăria Tîrgu-Neamț*

Oaspetii Almanahului «La Creanță»

Teo CHIRIAC

Frumosul

Când ieșea Frumosul în față se trezeau sufletele adormiților
Când predica Frumosul se cutremurau demonii extazului
Când șoptea Frumosul sclipeau stelele înfloreau rozele
Când tăcea Frumosul se strecurau umbrele
Fantomele fantasmele
Când murea Frumosul plângeau toți îngerii milei
Frumosul a iubit-o sincer pe urâta satului
Când o iubea – frumusețea lui
Atingea perfecțiunea
sublimul

Arcadie SUCEVEANU

Nu plângeți! Strigă Noe

Rău ne e, Doamne, surpă-n noi morminte,
Abia ne-nduri, ca pe-un vărsat și-o boală,
Și zidul crapă pe sub tencuială,
Și nu știm ce ne-așteaptă înainte.
Miroase-a ars în aer și pe ape,
Noi stăm cețoși sub stelele buboase,
Și doar infern ne colcăie în oase,
Și nu mai este nimeni să ne scape.
Lacătul bolții nu se mai descuie,
Sus pe Golgota cresc grădini de cuie.
De plânsul nostru, ce-a tot curs în voie,
Se umflă mările și dau să spargă.
Nu plângeți, hei! nu plângeți, strigă Noe,
În timp ce tot lucrează la o barcă.

Radmila POPOVICI

Țara lui Știulete-Vodă

Bunica Liuba purta basmaua legată la modă...

În porumb, la bunica, intram ca-n Țara lui Știulete-Vodă, feream frunzele tăioase ca filele unei cărți de povești în care, cu cât pășești mai departe, cu-atât mai aproape ești de regi, de prinți, de prințese cu părul de mătase – podoaba știuleților – pe care o împleteam, o aranjam – eram coafeza Altețelor Lor!

Polenul de aur, de acum treisprezece mii de zile de ieri, îmi revine în nări și vântul, vântul cel umed – mare regizor de sunet – îl simt cum agită cocenii mai nalți decât mine, mă înspăimântă, de parcă ar sta pe aproape vreun Zmeu sau vreo Cloanță gheboasă la pândă...

Deodată, fâșâitul ciudat se termină și mie mi se face pielea găină: „Buniică! Buniică!” – alerg și strig prin popușoaie... „Buniică, unde-i ieșirea?” – nici nu simt cum frunzele mari mă zgârie, mă taie, polenul îmi ninge pe umerii înroșiți, pe păr – eu caut cărarea spre casa bunicii și sper că n-o să mă ajungă din urmă Zmeul sau Cloanța și jur că, de scap, nu mai caut nici regi, nici prințese, nici prinți pe aici toată viața!

Așa, alergând, cum prin iarbă o biată furnică, pe brânci, în sfârșit, cad în fața bunicii: „Buniicăăă!”

Parc-o aud: „Radă, Radă... Bată-te-ar norocu s’te bată! Strigi așa că ne știe pădurea și râpa – tot satul! Dacă-ți tăiai vreun ochi sau îți rupeai, fato, capul? Cum s’te-arăt, oooff, în halul ista lui tat’tu? N-ai ce căta în popșoi, nu umbla la mătasă! Cu-așa copchii, cum, Maică Precistă, grăunțe s’mai iasă?”

În porumb, la bunica, eram ca-n Țara lui Știulete-Vodă... Bunica Liuba purta basmaua legată la modă.

Iulian FILIP

Venirea la școala de întrebări

Salbe-salbe, râulețe,
pâlcuri-pâlcuri de copii
vin la școală să învețe
întrebări și bucurii.

Cine-ntreabă n-are vină.
Cât mai multe întrebări
te conduc, îți fac lumină
peste mări spre alte țări.

Te învață-nvățătoarea
claselor de căpătâi
zi de zi **LECȚIA MARE:**
cum să scrii și cum să fii.

– Scrie clar și fii de treabă,
pui de om, ajuns la carte,
cine știe ce întreabă,
și-a răspuns pe jumătate.

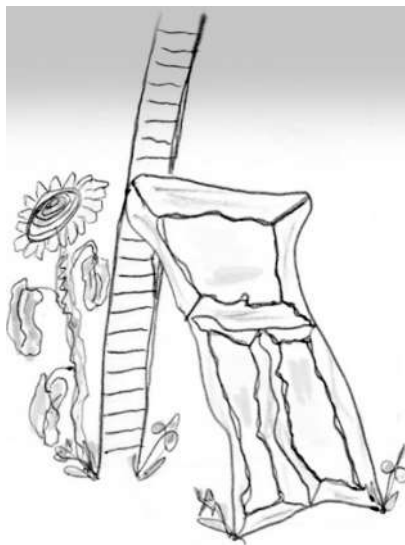
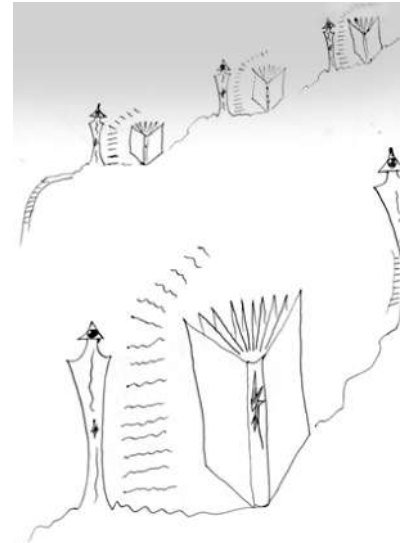
Școala are ușă largă,
trece pragul cine vine
către lecția cea dragă:
scrie clar și fii ca tine.

.....

Când revii apoi acasă
de la școală zi de zi,
care-i nota mai aleasă
pentru munca ta, ia zi!

Note dulci, note gustoase
aburesc în farfurie
într-o lecție de-acasă –
cine nu ar vrea s-o știe?

Norocos mai ești să fii
așteptat astfel să crești!...
...Eu cunosc și alți copii,
dar... aș vrea să mai zâmbești...

Desene: Iu. Filip

Ianoș ȚURCANU

Cartea

O carte bună este, firește,
Asemenea omului care-o citește.

Dacă de carte te-apropii, discret,
Poți să descoperi orice secret:

Ea poate să-ți aducă aproape
Taine din ceruri, din munți și din ape,

Să-ți spună de ce ninge sau plouă
Și care-i misterul picăturii de rouă.

Doar într-o carte poți să citești,
Cum spiridușii vin din povești

Sau cum licuricii pun la cale,
Noaptea, să vegheze visele tale.

Cartea preface întunericul în lumină
Și transformă pustiul într-o grădină.

Suflete vesele, frumoase, curate
Pot să se-adune doar lângă o carte.

Vasile ROMANCIUC

Balaurul care n-a mai ajuns în poveste

Cică un balaur cu șapte capete
S-a pornit la-mpărat – ce vrea să capete?
Nu știe nici el, căpcăunul –
Din șapte capete n-are minte nici unul.
Ceea ce știe pocitania este
Că un împărat plus un balaur fac o poveste...
E adevărat, își dă seama monstrul șaptecăpos,
Că povestea nu e poveste fără Făt-Frumos.
Dar, cu Făt-Frumos, balaurul știe prea bine:
Capetele, oricât de multe, rămân tare puține.
(Asta, în caz că ai un pic de noroc,
Căci se poate întâmpla să nu-ți mai rămână căpșoare deloc.)
Mâhnit, balaurul și-a zis: „Nu mă mai duc la-mpăratul,
Mă-ntorc să fac carte, să-mi iau bacalaureatul...
Cu șapte capete proaste mi-e peste
Puteri să ajung în poveste, pot să ajung de poveste...”
Vreți să știți ce-a fost mai departe?
Balaurul s-a dus să-nvețe carte.
De-nvățat a-nvățat, e drept,
Dar n-a mai ajuns deștept...
Cum vă spuneam, era o fire năucă –
Și-a pus pe fiecare cap câte o perucă,
Apoi s-a proclamat
Împărat.
(Era convins că-mpăratul e-mpărat
Doar pentru că are perucă pe cap.)
Într-o zi, ce-i veni unuia din capetele sale înalte –
A zis că e mai deștept decât celelalte...
De-atunci au prins a se mânca între ele, câte un pic, câte un pic
Până când n-a mai rămas din balaur nimic –
Doar poate-o pildă, spre luare-aminte:
Toate-ntâmplările se prefac în cuvinte...
Toate-ntâmplările se prefac în cuvinte...

Aurelian SILVESTRU

Aforisme

- * Nu poți întoarce timpul pierdut. Poți doar să nu-l mai pierzi în viitor.
- * Ura e un sentiment cu care trebuie să te delectezi pe îndelete.
- * Uneori trecutul e atât de viu în conștiința noastră, încât pare mai real decât prezentul. Dar... murim câte puțin în fiecare zi. Tot așa, câte puțin, se stinge și trecutul nostru, până dispare definitiv și nu ne mai terorizează.
- * Dumnezeu îi ajută, în primul rând, pe cei care se ajută singuri.
- * Lumea este imperfectă. Contează, însă, nu cum o găsești când vii, ci cum o lași când pleci. Încearcă să lași în urma ta lucrurile un pic mai bune decât le-ai găsit! Și nu uita că Binele și Adevărul au fost și trebuie să rămână împreună.
- * Să taci, când suferi. Să taci, când te frământă îndoiala. Să taci, când știi ceva ce nu e bine să cunoști.
- * Nu Biserica are nevoie de om, ca să rămână în lumina, ci omul are nevoie de ea, ca să nu cadă în întuneric.

Spiridon VANGHELI

Ceasul

Cum îl vede mai fără griji, Guguță se dă pe lângă taică-său:

– Tată, când vor rămâne oleacă de minute în ceasul tău și-i vrea să scapi de el, să mi-l dai mie să-l arunc.

Tata îl mângâie pe cap și Guguță se bucură: așa să fie!

Trece o zi, trece o săptămână – tata nu-i dă ceasul. O fi încă plin de minute. Dar o să vină și vremea aceea. Guguță însă nu mai are răbdare, își pune o curelușă la mână și se tot bagă în ochii tatei:

– Să-ți spun ce oră e? se uită el la curelușă.

Tata își caută de treabă, da' bunicu ridică ochii la soare.

– Ce faci, bunicule? îl întreabă Guguță?

– Privesc cât e vremea.

– Acesta e ceasul tău?

– Păi, că altul nici nu-mi trebuie.

Guguță îl compară cu al tatei și găsește că ceasul bunicului e mai bun. Să tragi un ciocan în ceasul tatei, nu rămâne un minut în el, în ceasul bunicului au bătut cu tunul la război și tot nu s-a stricat – luminează și încălzește! Apoi la ceasul ăsta se pricep și păsările, și caii. Umblă și umblă, nici ceasornicar nu-ți trebuie.

Într-atât i-a plăcut ceasul lui bunicu-său, că Guguță a aruncat curelușa cât colo.

Într-o seară însă, pe când ceasul de pe cer era dus la culcare, Guguță l-a mai întrebat o dată pe tata de mai sunt minute în ceasul lui și dacă nu-i trebuie un băiat care să i-l arunce. În loc de răspuns, tata a dat mâneca într-o parte și a spus cât e ora.

– Dar eu știu de unde ia ceasul tău minutele, nu se lăsă bătut Guguță.

– De unde? prinde interes tata.

– Păi, din ceasul bunicului, de acolo le ia. Ceasul de pe cer e mai mare peste toate ceasurile!

– Bravo! îl cuprinde tata. Să știi că-ți dau ceasul! și-l scoate de sub mânecă.

Lui Guguță îi părea grozav de rău că și-a aruncat curelușa... S-a dus tot o fugă s-o caute.

N-a vrut să-l pună sub mânecă. Până hăt târziu a stat cu ceasul la ureche, dacă i se termină minutele noaptea?

A doua zi, dis-de-dimineată, Guguță umbla din casă în casă cu ceasul în palmă. Aici bătea la ușă, acolo striga la poartă. Pe unii îi găsea cu perna sub cap, pe alții foindu-se prin ogradă ori scoțând apă la fântână. Așa a aflat tot satul cât e ora înainte de a răsări Ceasul cel Mare al bunicului.

Împreună cu maestrul Vangheli

Monolog adolescentin

Cartea – paradis al înțelepciunii

Cartea este cea mai mare bogăție pe care o are omenirea, iar lumina izvorâtă din sfintele-i file strălucește aida unui luceafăr blând și semeț pe cerul înțelepciunii și adevărului. Despre impactul lecturii în viața oamenilor și despre contribuția enormă a cărților în propășirea socio-economică s-a scris mult de-a lungul anilor, vădind atât interesul pentru citit, cât și importanța acestei dezmiertări nobile pentru spiritele flămânde de armonie și pace lăuntrică. În acest sens, cărțile nu vor muri niciodată, fiind stejarii milenari ai cititorilor de pretutindeni, pentru că anume cartea îmbină capacitatea de a fi și prieten, și învățător, și confident, și muză a creației. Doar citind, inima și cugetul omului ajung până la paroxismul dintre ficțiune și realitate, iar atunci, involuntar, individul este pus în situația de a judeca trăiri și sentimente, conjuncturi și fapte menite să-i formeze personalitatea și principiile de viață.

Starea de bine și frumos în clipa când trăiești povestea protagonistului, urmărind cu sufletul la gură desfășurarea acțiunii și găsind similitudini din propria viață cu cea a personajelor, este inexpugnabilă precum o cetate medievală bine înarmată, este o stare care merită cele mai ilustre porniri și jertfe, este o urmare a faptului că lectura reprezintă un foc ce arde mucegaiul prostiei ordinare ca, astfel, mâine să răsară mugurii analizei, perfecțiunii, meditației și experienței. La delicia lecturii se ajunge prin voință nestrămutată, căci cartea este un adevărat prieten în fața căruia trebuie să ne deschidem inimile ca să simțim acea căldură și afabilitate, liniște și pace lăuntrică care plutesc în aer și pe care cartea le emană cu atâta afecțiune.

Sunt de părere că nu există cărți rele și demne de a fi respinse, ci doar cărți care nu au reușit să-ți unghie sufletul cu alifia interesului. Cu toate acestea, chiar și cea mai lipsită de originalitate carte te poate învăța anumite lucruri, dacă ai un „al treilea ochi” cu care să observi, să simți ceea ce ai nevoie tu.

Ori de câte ori nori negri s-au abătut asupra mea, cartea a fost unicul refugiu și cea mai de folos doctorie ce m-a tămăduit de tot răul. Cărțile, cred eu, nu vor muri niciodată, ba mai mult, vor dăinui de-a lungul veacurilor peste inimile noastre. Cel mai frumos paradis al înțelepciunii este Cartea.

Irina Bahtin,
elevă, Liceul Teoretic „George Meniuc”

Cine sunt eu?

Oare mă pot considera o personalitate, un om care va ajunge cineva sau ceva în viață? Fiecare om se deosebește prin faptul că e diferit și, totodată, unic. Sunt de părere că fiecare om de pe fața pământului are ceva bun cu ce se poate mândri. Despre mine? În unele momente mi se pare că îmi apare în cale o umbră. Umbra de care toți au frică și în același moment ar dori să fie în locul acelei umbre. E frica oamenilor (și a mea!) de a-și exprima sentimentele. E precum o pădure care ar fi în vecinătatea orașului și am fi decis să mergem acolo. Pădurea fiind locul unde oamenii își pot lăsa emoțiile, unde își pot spune greutățile care le au pe suflet.

Auzi uneori fraza trepidantă: s-a stins! Lumânarea care arde în fiecare din noi se poate stinge la un moment dat. Iar focul lumânării care ne încălzea devine rece și în interiorul nostru la fel totul e rece. Atunci e nevoie să reaprindem focul de la stele.

„Vai, câte stele!” Cineva zice că-i semn de noroc... Stelele de pe cer ne încurajează. Uitându-ne la cer, putem să observăm cât e de liniștită și ușoară viața stelelor.

Diana Ojovanu,
elevă, Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Drochia

Activități memorabile

Anul 2016 a fost unul fructuos pentru Cenaclul „Conștiința Națională”, organizat la Filiala nr. 2 a BNC „Ion Creangă”, sub buna îndrumare a scriitorului Constantin Dragomir. Aș vrea să amintesc despre întâlnirea copiilor cu Ion Holban, doctor în științe fizico-matematice, care va rămâne în memoria lor pentru toată viața – o personalitate interesantă, cu harul unui bun povestitor.

Un alt protagonist a fost clarinetistul Constantin Baranovschi, Artist Emerit. Copiii au fost foarte curioși să afle despre viața și activitatea celui care ne răsfată cu magia muzicii populare și să asculte instrumentele clarinet, ocarină, fluier, flaut, saxofon, trompetă.

O întâlnire deosebită au avut-o copiii cu pictorul Gheorghe Oprea, creația căruia a fascinat prin culorile sale participanții la dialog, precum și cu minunatul artist plastic și grafician Aurel Guțu.

Nu pot să nu menționez ședințele dedicate lui Mihai Eminescu, Magda Isanos, Aurel Scobioală, unde copiii și dascălii s-au implicat cu multă ardoare, demonstrând încă o dată cât de mult se citesc și se studiază operele acestora.

Cei care au fost receptivi și dornici de a face cunoștință cu personalități remarcabile, de a-și demonstra abilitățile actoricești și cunoștințele referitor la temele propuse au fost elevii de la Școala Primară nr 83 „Grigore Vieru”; LT „Alexandru cel Bun”, Sângera; LT „George Meniuc”; LT „Minerva”; LT „George Călinescu”; LT „Ștefan cel Mare”. Le mulțumim pentru colaborare doamnelor bibliotecare și profesoare de la aceste instituții: Ala Nuța, Stela Celac, Maria Corober, Elena Toma, Valentina Țurcan, Elena Cortac ș.a.

Ședințele Salonului literar-artistic „La Creangă”, la fel, anul acesta au fost îmbibate de poezie, cântec, voie bună și prezența unor personalități: pictorul și poetul Victor Cobzac, actorii Nicolae Darie, Paulina Zavtoni, pictorii Violeta Zabolica-Diordiev, Alexei Colâbneac, compozitoarea Daria Radu, scriitorul Ianoș Țurcanu și copii talentați și curioși de la liceele „Gaudeamus”, „George Meniuc”, „Mihail Kogălniceanu”, „Natalia Dadiani”, „Dante Alighieri”, Liceul de Limbi Moderne și Management, Școala Primară nr 83 „Grigore Vieru”. O întâlnire frumoasă a fost și cea cu redacția ziarului „Florile dalbe” la 75 de ani.

*Oxana Fodor,
șef filială, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”*

La întâlnire cu pictorul Aurel Guțu

Probă de condei

*Elevii cl. a II-a „B”
de la LT „Mircea cel Bătrân”*

Primăvara

Dulce, scumpă primăvară,
În sfârșit ai revenit.
Păsărele cântă-afară,
Ghiocei au răsărit.

Și lalea, și lăcrămioară –
Toate s-au grăbit s-apară.
Cum se poate altfel, dară?
Căci sunt flori de primăvară.

Amir Gaber

Dor

Cerul este mai senin,
Păsărele-n țară vin.
Iarba-ncepe să răsără,
Hai, sosește, primăvară!

Râulețul se dezgheață
În jur totul prinde viață.
Soarele e mai vioi
Primăvară, vin-la noi!

Roberto-Mihai Stancă

Trezire

Raze de soare,
Păsări în zare,
Muguri mici pe copăcei,
De sub zăpadă ghiocei.

Totu-n jur este frumos,
Eu sunt cel mai bucuros.
Mărțișoare dăruim
Și-armonie răspândim.

Dumitru Sandul

Hora florilor

Ghiocelul ca o nea,
Cu senina albăstrea,
Viorica cea ghidușă
Și brândușa jucăușă –
Au întins o horă mare
Mângâiați de bunul soare.

Ștefănița Vascan

În grădină la bunica

În grădină la bunica
Răsări un ghiocel,
Bucuroasă nepoțica
A dat fuga la bunel.

– Hai! bunele, hai bunele,
Să-ți arăt un ghiocel!
– Nu îl rupe, nepoțico,
Că e tare frumușel!

Anastasia Hasan

Ghiocelul

Ghiocel alb și plăpând,
Vii cu primăvara-n gând.
Cu iubire în petale
Și cu soarele pe vale.

Marcus Nicorici

Vise plăcute în lumea poveștilor...

Flori și poezie pentru Poetul Neamului

La baștina lui Grigore Vieru, Casa-Muzeu din Pererîta, s-a desfășurat ediția a II-a a Festivalului Internațional de Poezie „Grigore Vieru”. În același context, la bustul de pe Aleea Clasicilor au avut loc depuneri de flori și s-au recitat poezii din creația poetului. În școli și grădinițe, în multe familii s-au învățat poezii, au răsunit cântece. În acest miez de februarie Grigore Vieru ar fi împlinit 82 de ani de la naștere.

Acest eveniment a fost consemnat și la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, unde Grigore Vieru era nu doar oaspete, dar și un cititor fidel. Deseori obișnuia să poposească în biroul dnei Claudia Balaban, director general al BNC „Ion Creangă”, unde, la o masă specială, lucra asupra cărților dumisale. Grigore Vieru ne-a lăsat drept moștenire cele mai frumoase poezii consacrate mamei, patriei, neamului. Copiii, participanți la manifestare, și-au demonstrat prin străduința lor dragostea față de poet. Moderatoarea Oxana Fodor a prezentat invitații și i-a îndemnat pe toți să fie cât mai aproape de creația poetului, care e pe cât de simplă, pe atât de profundă. Cu acest prilej a fost realizată și o expoziție de carte cu genericul „Grigore Vieru – poetul valorilor naționale și spirituale”.

Oaspeții evenimentului au fost compozitoarea Daria Radu și poetul Ianoș Țurcanu. Talentații artiști din clasele a III-a de la Școala Primară nr. 83 „Grigore Vieru” (însoțiți de bibliotecara Ala Nuța), elevii din clasa a II-a „E” de la LT „Gh. Asachi” (învățătoare Svetlana Sîrbu) și micuții din grupa pregătitoare de la Grădinița „ABC” au aflat despre unele momente impresionante din viața poetului. Elevii Alina Gușan, Valeria Costru, Gabriela Zaporojan, Daria Zubcov, Gabriel Bahnaru au prezentat un colaj de poezii din creația lui Grigore Vieru. Cu mult artistism și simțire sufletească au recitat David Larii, Roman Jurju, Isadora Roman, Ion și Mihai Cazacu, Alexandra Boghean, Tristan Tcaci ș. a. Apoi, împreună cu Daria Radu, au interpretat cântece (scrise de dumneaei) pe versurile îndrăgitului poet. Astfel, cu sufletul curat s-au apropiat copiii de poezia lui Grigore Vieru. Părea prezent și poetul, care deseori spunea: „Patria este ca un copil. Dacă uiți de el, poate să plece de acasă”.

Tamara Pereteatcu

Cu drag de VIERU...

„A fost odată ca niciodată...”
(Secvențe de activitate)

11.11.2016 La Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” și-a dat start serviciul „Tablet-Picii creează povești”. Copii isteți, creativi și îndrăzneți, pe parcursul unei ore și jumătate, au trecut prin trei trepte ale creării unei povești: început, cuprins și sfârșit. Povestea fiind deosebită – ea este una digitală. O poveste magică de iarnă... A început atelierul de la „Cum scriu propria poveste” și „Scriem împreună o poveste”. Cel mai așteptat moment a fost prezentarea aplicațiilor, care vor fi utilizate la crearea poveștii cu ajutorul tabletei. Copiii și părinții au explorat și testat la maxim aplicațiile cu personaje din povești. Toți au plecat acasă plini de idei cum își vor crea propria poveste.

18.11.2016 „Desenăm și ne distrăm – personaje din povești creăm!”. Sub acest motto a început cel de-al doilea atelier al serviciului „Tablet-Picii creează povești”. Jocul „Povestea mea preferată” ne-a teleportat într-o atmosferă de basm, într-o altă dimensiune a timpului. Am călătorit în lumea poveștilor încălțate, am fost în ospetie la „Capra cu trei iezi”, ne-au amuzat ștrengăriile lui Nică din „Amintiri din copilărie”. Copiii ne-au uimit cu povești mai moderne și cu personajele acestora...

09.12.2016 În cadrul atelierului s-a lucrat sub mottoul „Sst, avem nevoie de liniște!!!”. Astăzi Moș Crăciun, spiridușii, renii, brazii, prințesele, împărații etc. au „prins grai”. Copiii au lucrat ca niște regizori adevărați...

13.01.2017 Ultimul atelier al anului trecut s-a desfășurat într-o atmosferă de sărbătoare, cu certificate, cadouri, mult haz și veselie.

7.03.2017 Și-a dat startul o nouă rundă. De data aceasta „tablet-picii” sunt 18 elevi ai clasei a II-a „B” de la Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani” din Chișinău. Împreună cu învățătoarea lor, Alina Florea, și părinții, au venit să creeze cele mai originale povești cu ajutorul aplicațiilor de pe tabletă. La acest prim atelier „Repere la crearea unei povești” copiii au creat trei basme: „Îngerii”, „Copacul fermecat și prințesele”, „Prințesa Ceria”.

17.03.2017 Centrul de Excelență și Formare al BNC „Ion Creangă” s-a transformat într-o carte de povești cu prinți și prințese de la LT „Principesa Natalia Dadiani”. În cadrul atelierului „Desenăm și ne distrăm, personaje din povești creăm!”, „tablet-picii” au creat personajele celor trei povești imaginate de ei cu ajutorul aplicațiilor de pe tablete. Au desenat prinți și prințese, îngeri, copaci fermecați, iepurași, buburuze, vrăjitoare etc. La sfârșitul atelierului picii au explorat aplicațiile din Kids Place. Tabletele le-au captat atât de mult atenția, încât unii nici nu doreau să mai plece acasă.

...Copiii au fost așteptați cu mare drag la cel de-al treilea atelier „Personajele prind grai”. Ei au sonorizat poveștile cu ajutorul aplicației Video Photo Books.

Și de această dată, atelierul a fost plin de emoții, zâmbete și bucurii, deoarece copiii și-au văzut creațiile proprii. Cele trei filmulețe au fost vizionate alături de profesoară, bibliotecare și părinți.

Echipa de creație a bibliotecarilor – Croitoru Tamara, coordonator la Centrul de Excelență și Formare, Capustin Elena, șefa Filialei nr.1, Lisnic Svetlana, șefa secției Depozit Central – a fost alături de copii.

Elena Capustin

Tehnici și strategii de lectură

Lectura este o activitate intelectuală, dar și un mijloc de destindere, de satisfacție spirituală. Din cărți acumulăm cunoștințe în diverse domenii, dar și trăiri, sentimente, emoții.

Fiecare cititor are două preocupări specifice în legătură cu lectura: prima – cum să citească mai mult într-un anumit interval de timp și a doua – cum să memorizeze mai bine, să asimileze ceea ce a citit. Pentru a ajunge la aceste deziderate se recomandă să aplicăm anumite tehnici și strategii de lectură.

Mai întâi, câteva sfaturi pentru sporirea vitezei de lectură.

Este important să ne antrenăm permanent ochii, să facem un fel de fitness pentru mușchii oculari. De exemplu, de câte ori avem timp, pe parcursul zilei, este bine să facem următorul exercițiu: timp de 10 secunde privim în depărtare și ne îndreptăm privirea către extremele câmpului vizual, fără să întoarcem capul.

Ne va ajuta la creșterea vitezei de lectură și dacă vom învăța să citim mai multe cuvinte odată, fără a face multe pauze. Pentru aceasta, luăm un text scurt în care marcăm îmbinările de cuvinte cu paranteze, apoi încercăm să-l citim vizualizând grupurile de cuvinte.

Atunci când citesc, mulți pronunță cu voce tare sau în gând cuvintele. Acest lucru încetinește lectura, pentru că ne concentrăm pe fiecare cuvânt în parte. Este bine să scăpăm de propria noastră voce din minte.

Bloggerul Ariel Constantinoș a scris într-o postare de a sa: „Pentru fiecare carte citită trebuie să ai un scop. Din scop provin întrebări. În urma citirii apar răspunsurile. Dacă citești fără întrebări, probabil citești beletristică. Dacă nu citești beletristică și totuși nu citești cu un scop clar, atunci probabil citești degeaba.” Autorul se referă la lectura cărților pe diverse domenii ale cunoașterii: cărțile științifice, cognitive, enciclopedice, care necesită aplicarea unor tehnici precum cea în 3 pași: pre-lectura, lectura și re-lectura.

La pre-lectură citim capitolele de început și cele rezumative ale cărții. Ne ajută să înțelegem de unde a pornit și unde a ajuns autorul. Re-lectura ne ajută să clarificăm momentele mai puțin înțelese și să întărim conceptele de bază.

O altă tehnică aplicată pentru memorarea mai eficientă a celor citite este tehnica I.A.R.: Impresii, Asocieri, Repetări.

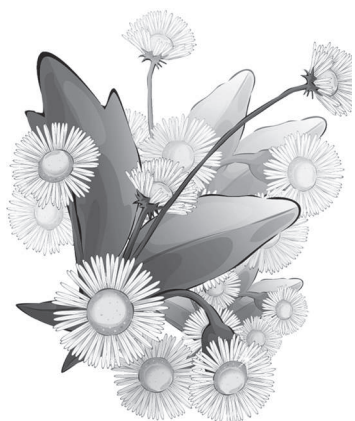
De obicei, ne amintim mai ușor lucrurile care ne impresionează emoțional. De aceea, atunci când citim, este bine să identificăm în text lucrurile care ne marchează cel mai tare. Prin asociere vom face legătura între persoane, date, locuri pe care le cunoaștem și ceea ce se întâmplă în textul pe care îl citim. Iar Repetări ar însemna să ne notăm ideile principale și citatele semnificative.

Mircea Eliade, care a scris mai multe eseuri despre arta și tehnica lecturii, considera că orice carte citită trebuie asimilată și transformată într-o experiență personală. El scria: „Marea problemă a lecturii rămâne, firește, asimilarea cărților citite. Sunt oameni care, citind, asimilează atât de personal substanța cărții încât nu o mai memorează, nu rețin nici amănunte, nici schema generală. Își amintesc de o carte ca de o melodie; păstrează numai starea sufletească provocată sau precipitată de lectură. Alți oameni citesc și rețin; nu e vorba de memoria lor, de virtute, de înregistrarea episoadelor și a personajilor, ci de bucuria pe care au descoperit-o în materia cărților citite. Și sunt alți cititori, care cunosc mai puțin o carte și care totuși spun lucruri admirabile despre această carte, memorează și comentează cu adresă uimitoare. Speciile acestea de cititori nu trebuie confundate. Noi îi apreciem, e drept, pe aceia care au o memorie vie a cărților, care ne pot vorbi despre autori favoriți, pot cita copios pasagii întregi și întreprinde oricând exegeze. Dar nu este mai puțin adevărat că cei mai prețioși cititori sunt aceia care uită cărțile, care asimilează atât de personal gândurile sau emoțiile autorilor citați încât nici nu-și mai amintesc de unde le-au luat. Asemenea cititori izbutesc să transforme funcția aceasta dificilă a lecturii într-o funcție organică, naturală, imitând gestul naturii, căci, după cum se știe, natura nu păstrează niciodată contururile și formele obiectelor asimilate, memoria lor, ci transformă neconținut substanțe.”

Încercați să determinați ce tip de cititor sunteți la moment și să tindeți spre acel model considerat a fi aproape de perfecțiune.

*Eugenia Bejan,
director adjunct,
Biblioteca Națională pentru
Copii „Ion Creangă”*

Creații primăvăratice

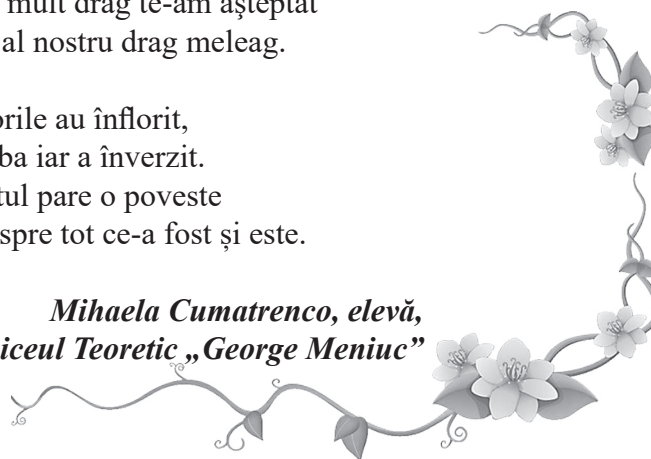

Primăvara

Primăvară, primăvară,
Bine-ai revenit în țară.
Cu mult drag te-am așteptat
Pe al nostru drag meleag.

Florile au înflorit,
Iarba iar a înverzit.
Totul pare o poveste
Despre tot ce-a fost și este.

*Mihaela Cumatrenco, elevă,
Liceul Teoretic „George Meniuc”*

Păsărica

Pe-o tânără rămurică
Cântă dulce-o păsărică.
Are glas tremurător
Și te farmecă ușor.
Bețișor cu glodișor –
Și-a făcut un cuibușor,
Și-a făcut trei oușoare
Le-a-ncălzit sub aripioare.
Pui din ele au ieșit
Și la lume s-au zgâit.
Și-au crescut, s-au înălțat
Și-n țări calde au zburat.

Dor de Tine, Doamne

E zi de sărbătoare
Și soarele răsare,
Și Dumnezeu ne cheamă
La biserica-mamă.
Și îngerii din cer
Se bucură stingher,
Și clopote răsună,
Creștinii se adună.
Luminile se-aprind
Și sfinții ne cuprind,
Și Domnul ne-ncălzește,
Și-L simt cât ne iubește.

*Mihai Moșneaga, elev,
s.Păpăuți, Rezina*

Tata cu soarele pe umăr

Când am ieșit afară din casă, am văzut că apa lacului era foarte lină. Și copacii se legăneau, frunzele se desprindeau de ram. Iar în căderea lor semăneau cu niște fluturi galben-aurii. Trăiam o toamnă frumoasă și mă simțeam bine. Eram doar eu și cerul, și frunzele care mă acopereau. Soarele se legăna în zare pe umărul lui tata. Cerul toamnei era albastru ca ochii mamei când mă privesc. Toamna îmi amintește de bucurie. Ploaia toamnei mângâie norii, copacii, pământul, pietrele, insectele și oamenii. În casă mirosea a gutuie și a coptură. Ferestrele erau închise, iar pisica dormea pe cuptor. Se auzea focul cum trosnește. Tata a făcut sobă nouă.

*Oleg Pitușcan,
elev, Liceul Teoretic „Mircea Eliade”*

Și iarăși despre lectură

Motto: „Cărțile sunt albinele care transportă
cu iuțeală polenul de la o minte la alta.”
(James Russel Lowell)

Lecturarea cărților constituie o activitate fundamentală pentru întreținerea condițiilor intelectuale, îmbogățirea cunoștințelor și a limbajului, pentru cunoașterea realității. Unul dintre obiectivele fundamentale ale bibliotecii școlare îl constituie formarea și cultivarea la elevi a gustului pentru citit, pentru lectură, astfel ca Măria Sa Cartea să le devină un prieten nedespărțit. Nu întâmplător lectura este apreciată ca una dintre cele mai răspândite și intense activități ale omului modern. O modalitate foarte importantă în stimularea interesului pentru lectură și formarea de cititori pasionați, în opinia mea, este felul în care e recomandată cartea, impresia pe care o creează asupra cititorilor.

De obicei, la prezentările de carte, care au loc în liceu, le povestesc copiilor despre cărțile inedite apărute în colecția bibliotecii, dar mă strădui s-o fac într-un asemenea mod, încât să le trezesc elevilor interesul pentru acea carte, să le ating o coardă sensibilă a inimii, povestindu-le un fragment marcant și memorabil. Un alt moment indispensabil este discuția individuală cu elevii care frecventează biblioteca, ajutându-i astfel să-și aleagă cartea dorită. Comunic cu aceștia, de fiecare dată, și la returnarea cărții. Discut cu ei despre impresia care le-a lăsat-o lectura cărții, caut să le aflu opiniile și reflecțiile personale; meditam împreună asupra vreunui fragment care i-a frapat și le-a răvășit sufletele. Am descoperit că sunt dornici de a-și împărtăși părerile și chiar de a împrumuta propriile cărți din bibliotecile personale. Sunt, bineînțeles, și copii care nu citesc și care nu au deprins această activitate nobilă, imperioasă minții și sufletului omenesc, dar niciodată nu e târziu să le fie cultivată plăcerea de a citi. Timpul cărții nu a trecut. Ea – Cartea, va avea mereu un loc al ei, fiind un veritabil pilon al cunoștințelor. Cu toate că vremurile evoluează și tehnologiile avansează, cartea nu va fi uitată nicicând, chiar dacă sondajele atestă o scădere a interesului față de lectură. Deși Internetul poate furniza o mulțime de informații utile într-un timp record, cartea este cea care oferă capacitatea de a judeca și a asimila informația într-un mod mai productiv, grație faptului că repetarea este mama învățaturii. În sfârșit, tezaurul înțelepciunii umane este acumulat de milenii în biblioteci și cartea rămâne a fi duhovnic, prieten devotat, muză a creației, refugiu, generator de cunoștințe.

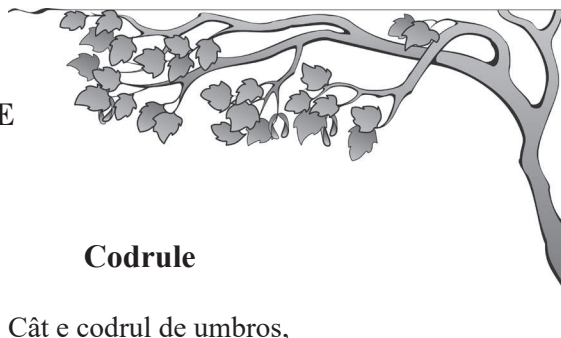
Apoi, e adevărat că nimic nu poate fi mai liniștitor și împăciuator decât cititul cărților, pentru că nu există triumf mai deplin, nici bogăție mai mare decât o carte.

*Elena Cortac, șefa bibliotecii,
Liceul Teoretic „George Meniuc”*

Oaspeții Salomului «la Creanță»

Ana MANOLE

Omule, Suflet de Pâine

Omule, Suflet de Pâine,
Vreau și eu să-ți spun ceva,
Nu pleca în țări străine,
Străinică-i Țara mea.

Ia, oprește-ți aici pasul,
Om grăbit și-ngândurat,
Potolește-ți aici glasul,
Cucul, poate, te-a strigat?

Ascultă ce zice struna
Străiniilor albastre,
Omule, că Țara-i una,
Mama lacrimilor noastre.

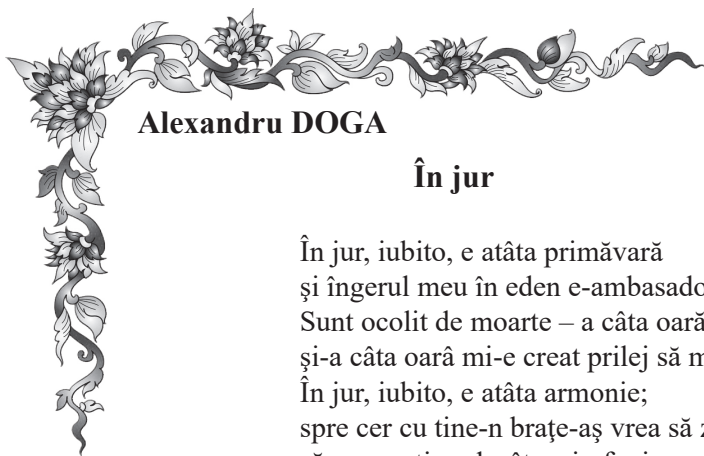
Lângă-o ciutură uscată,
Frunza parcă s-a rărit,
Omule, deschide poarta,
Trece pragu-mbătrânit.

„Vreme trece, vreme vine”,
Străinia-i tot mai grea,
Doi părinți lângă o pâine,
Plâng tăcuți pe undeva.

Codrule

Cât e codrul de umbros,
Tot îi cade frunza jos:
Că-i cu firea întristătoare,
Are inimă și-l doare,
Roua peste creastă-i pică,
Toată frunza lui o strică;
Nouri negri se ridică,
Nu știe ce să mai zică.
Codrule cu iertăciune,
Ai și tu jale ca mine;
Codrule cu frunza deasă,
Ai și tu inima arsă;
Codrule cu frunza plânsă,
Ai și tu cărarea ninsă.
Frați suntem noi de necaz –
C-avem lacrimi pe obraz.

*(Din culegerea „Sandale de iarbă
pentru îngeri”)*

Alexandru DOGA

În jur

În jur, iubito, e atâta primăvară
și îngerul meu în eden e-ambasador...
Sunt ocolit de moarte – a câta oară
și-a câta oară mi-e creat prilej să mor.
În jur, iubito, e atâta armonie;
spre cer cu tine-n brațe-aș vrea să zbor,
să nu ne știm, decât o simfonie...
Dar uite, curcubeu-i incolor.
În jur, iubito, e atâta dimineață:
mai fericiți ca noi pe lume nu-s.
Suntem un tot și te ador o viață...
Dar uite, soarele rotește spre apus.
În jur, iubito, e atâta viață
și astăzi ne iubim la fel ca ieri;
tot mergem braț la braț, senini la față...
Dar lumea ne aprinde lumânări.

„De câte ori te simți nefericit și ai nevoie de uitarea necazurilor; când rănit de viață, dorești un suprem balsam; când, sătul de banalitatea și inegalitatea mediului, aspiți la societate; mai ales când vrei să te înduioșezi ori să râzi de nimicuri în tovărășia unui spirit plin de bunăvoință și de înțelegere, atunci nu-l căuta departe, căci nu-l vei găsi. N-ai decât să întinzi mâna spre bibliotecă și să chemi către tine acest talisman: Cartea”.

Montesquie

Regatul poveștilor

Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” din Republica Moldova, Biblioteca de Stat pentru Copii din Federația Rusă, Biblioteca Republicană pentru Copii „F. Kocearli” din Republica Azerbaidjan, Sistemul Centralizat al Bibliotecilor pentru Copii din or. Minsk, Republica Belarus, și Biblioteca Națională pentru Copii „Hnko Apera” din Republica Armenia, au organizat în perioada septembrie-noiembrie 2016, Concursul Internațional „Călătorie în lumea poveștilor”, care a avut ca scop valorificarea creativității copiilor, dezvoltarea dragostei față de folclorul românesc și a gustului estetic la copii, identificarea copiilor talentați.

La concurs au participat 77 de copii, cu vârsta cuprinsă între 7 și 16 ani, din întreaga republică. Participanților li s-a propus trei începuturi de povești populare românești, dintre care ei trebuiau să aleagă doar unul și să-l dezvolte într-un stil aparte și într-o manieră cât mai originală.

Pentru evaluarea lucrărilor a fost desemnat un juriu format din scriitori și bibliotecari. Juriul a stabilit baremul de evaluare și apreciere a lucrărilor conform următoarelor criterii: respectarea condițiilor stabilite de regulament, autenticitatea lucrării, originalitatea, coerența, corectitudinea lingvistică, corespunderea folclorului românesc, aspectul general al lucrării. Juriul, luând în considerație conținutul interesant, semnificativ și bogat al lucrărilor, a decis să acorde următoarele premii și mențiuni: Premiul I (set cărți) – Mihaela Roibu, cl. VII, LT „Gaudeamus”, Chișinău, Andreea Pintilei, cl. IV, LT „Gh. Asachi”, Chișinău; Premiul II (set cărți) – Daniela Ciobanu, cl. VIII, LT „Alexei Mateevici”, or. Cricova, Roberto-Mihai Stancă, cl. II, LT „Mircea cel Bătrân”, Chișinău; Premiul III (set cărți) – Bianca Carauș, cl. III, LT „Gh. Asachi”, Chișinău, Alina Ghermanova, cl. VI, LT „Alexei Mateevici”, Cricova. Mențiuni (set cărți) – Daniel Brineac, cl. V, LT „Gh. Asachi”, Chișinău, Loredana Anghel, cl. IX, LT „Mihai Eminescu”, Telenești, Ana-Maria Cobileanschi, cl. VI, Liceul de Limbi Moderne și Management, Chișinău, Valeria Godoroja, cl. VII, LT „Julia Hasdeu”, Chișinău, Ruslana Lipceanu, cl. I, LT „Ștefan cel Mare”, s. Molovata, Dubăsari, Elena Izbaș, cl. III, LT „Gh. Asachi”, Chișinău, Bogdan Guțu, cl. V, LT „Gh. Asachi”, Chișinău, Mirela Munteanu, cl. VI, LT „Nicolae Iorga”, Chișinău, Deniza Popov, cl. IX, LT „Nicolae Iorga”, Chișinău, Bianca Maria Poștan, cl. IV, LT „Vasile Vasilache”, Chișinău, Agnesia Spinei, cl. X, LT „Miron Costin”, or. Florești, Veceslav Stoica, cl. VI, LT „Mihai Eminescu”, Florești, Adriana Untilov, cl. II, LT „Mihai Eminescu”, Căușeni, Beatrice Veverița, cl. II, LT „Mihail Berezovschi”, Chișinău.

Premierea învingătorilor a avut loc pe data de 21 decembrie, în cadrul Salonului literar-artistic „La Creangă”.

Lucrările copiilor-deținători ai premiilor I, II și III au fost trimise la Moscova, pentru a concura cu lucrările participanților din celelalte țări partenere la concurs.

„Cărțile sunt prietenii cei mai liniștiți și constanți, consilierii cei mai accesibili și înțelepți și profesorii cu cea mai multă răbdare”. (Charles W. Elliot)

*Mariana Ursu,
șef oficiu, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”*

Ca o „trestie gânditoare” – o tânără poetă

În zi de Sfântă Duminică, în cadrul Salonului literar-artistic „La Creangă”, Doina-Cezara Anton și-a lansat minunatul volum de poezie „Frageda floare” (apărut în 2016, „Florile dalbe”, Chișinău). Nu a fost întâmplător ales nici spațiul, nici anturajul. Autoarea, care acum e studentă la Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, pe când era liceană (este absolventă a LT „Gh. Asachi”), devenise una dintre cele mai active cititoare ale Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, precum și a cenaclului literar moderat de scriitoarea Claudia Partole. Participând la Concursul Republican „La izvoarele înțelepciunii”, care se desfășoară în cadrul BNC „Ion Creangă” de ani de zile, s-a bucurat de cele mai înalte aprecieri (obține Premiul I la ediția din 2007). Posibil să fi contribuit colaborarea Doinei-Cezara cu Biblioteca patronată de spiritul marelui Creangă și la obținerea altor succese. Este laureată a Festivalului Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, ediția I (2008), fiind înalt apreciată de poetul Adrian Păunescu. De asemenea, este deținătoarea a mai multor premii în cadrul altor concursuri literare naționale și internaționale.

Doina-Cezara are poezii publicate în culegeri colective... Este o adevărată „trestie gânditoare” (vorba unui înțelept antic). La întâlnirea de suflet cu tânăra poetă au venit atât elevi de la liceele unde a învățat Doina-Cezara – „Mircea Eliade”, „Gh.Asachi”; „Gaudemus”, cât și cunoscute personalități din diferite domenii: Ion Ciocanu, critic literar și poet, Viorel Prisăcaru, profesor universitar, Nina Țurcanu, interpretează de muzică populară. Bineînțeles, au fost prezenți și părinții, tatăl fiind poetul și publicistul Ion Anton.

Impresionant a fost momentul recitalului poetic din creația Doinei-Cezara, prezentat de un grup de elevi de la aceste licee (elevii clasei a IX-a de la Liceul „Gh. Asachi”, însoțiți de doamna profesoară Lidia Grubăi, îndrumătoare și a Doinei-Cezara în ale literaturii: Mădălina Marga, Victoria Siminiuc, Nina Albu, Mihaela Codreanu, Maria Radu); Sanda Matcovschi de la Liceul „Mircea Eliade” și liceenii de la „Gaudemus” (veniți cu doamna profesoară Ludmila Cârnaț): Mihaela Roibu, Ecaterina și Constanța Sinița. Opiniile exprimate de elevi l-au impresionat pe criticul Ion Ciocanu, care a remarcat maturitatea poeziei autoarei, evidențiind influențele benefice ale înaintașilor. Domnul Viorel Prisăcaru a vorbit emoționant despre studenții care studiază medicina, menționând faptul că Doina-Cezara va fi un medic care va ști să vindece nu doar corpul, dar și sufletul bolnavilor. Vorbitorii au apreciat și prezentarea grafică a cărții, care aparține talentatei pictorițe Cristina Covrig.

Cadoul muzical al doamnei Nina Țurcanu a fost ca o binecuvântare a acestei lansări memorabile.

*Maria Tiosa,
bibliotecar, Biblioteca Națională
pentru Copii „Ion Creangă”*

Secolul 21

O, secol 21! amarnic
îți blestem deșertăciunea!
condamnații timpului merg bine,
decât în timp,
la braț cu slăbiciunea.
sihaștri lupi cu blană schimbătoare,
pedanți anti-poet
mâncăți de venin,
bântuiți de amărăciuni înflorite, asceți
pretinși.
ce lume nesfârșită de falsete
și condeiuri cu cerneala
muzelor sfârșite, ah,
și cad corolele de galben plumb!

șacali, sacrificând poezii,
sugrumă în nimicnicia lor
atâtea doine!
și-ndură durere ce zburciună
râul și frunza de dor.
ei, adăpând praful de pușcă, fierb,
încă orbiți de-o foame sordidă.

dar cât mai suflăm, să fie lumină!
să frângă mișei din hoarda străină
și să rămână puri, ca cea de-ntăia ploaie,
ca întâia furtună
cântată și plânsă în limba străbună.

*Doina-Cezara Anton,
studentă*

Ars poetica

Vers alb,
 Vreau să scriu mii de cuvinte
 Și nu-mi găsesc călimara.
 Dicționarul a secăt,
 Versurile s-au înecat în vers,
 Simțămintele și-au pierdut orientarea.
 Nu le pot exprima,
 Îmi simt stomacul:
 Mi-am înghițit morala,
 Am aprins rugul,
 Mi-am ars ființa.
 Inspir al său scrum...
 Sunt vinovat,
 Dar nu vreau să cadă ploaia,
 S-ar stinge rugul:
 El încă mai arde,
 Restul ce se mai scurge prin mine.
 Am orbit în fața lui,
 Am orbit în fața mea,
 Am orbit în fața voastră...
 Universul este atoatemartor,
 Un ultrasunet îl pătrunde.
 Am surzit în fața lui,
 Am surzit în fața mea,
 Am surzit în fața voastră...
 De s-ar risipi tot timpul,
 De ar nimici istoria,
 Nu m-ar nimici pe mine,
 Sunt ostatic al timpului,
 Dar nu conciliator al lui...
 Orb, surd și nu etern,
 Aproape mort,
 Și totuși viu,
 Căci regenerează ființa mea
 Din scrum, din fum...
 Din versuri albe.

*Elena Sclearenco,
 elevă, Liceul Teoretic „Ion Creangă”, Bălți*

Cartea

Cartea-i suflet, cartea-i dor,
 Cartea-i câmpul cu lumină,
 Cartea-i far nemuritor
 A științelor regină.

Ea îți vine-n ajutor
 Liniștită nechemată
 Și te sprijină ușor
 Arătându-ți calea dreaptă.

Și-n moment de disperare,
 Când o-nlături obosit
 Te privește cu mirare:
 Prin ce iarăși te-a jignit?

Și copilul îi răspunde:
 Zi de zi te port cu mine,
 Mă ajuți oricând, oriunde,
 Ce m-aș face fără tine?

*Luminița Melnic,
 s. Păpăuți, Rezina*

În pas cu Timpul

Pe parcursul activității sale, Biblioteca Publică Cotova a promovat reforme structurale și tehnologice conform așteptărilor utilizatorilor săi. De mai bine de un an, biblioteca a devenit tot mai atractivă, datorită aderării sale la rețeaua națională Novateca. La acest progres au contribuit IREX Moldova, USAID, Fundația Bill și Melinda Gates. Astăzi calculatoarele și accesul gratuit la Interent sunt disponibile pentru toți utilizatorii bibliotecii. Am lucrat mult la amenajarea rațională a spațiului destinat contactului direct cu utilizatorul, cartea și tehnologiile informaționale, de aceea am restrâns fondul de carte și am lărgit sala improvizată de lectură. Am procurat un pian din surse financiare oferite de Novateca, am primit ca donație o masă și zece scaune, câteva aparate medicale (tonometru, glucometru, cântar), toate acestea fiind necesare dezvoltării unor servicii moderne de bibliotecă. În acest context, pentru diversificarea activității sale, biblioteca dezvoltă așa serviciu nou ca „Duminica acordurilor muzicale”. Scopul acestui serviciu este organizarea armonioasă a timpului liber pentru oamenii îndrăgostiți de muzică; recreerea, comunicarea și socializarea lor în cadrul bibliotecii. Elevii scolii muzicale se pot antrena, li se oferă posibilitatea, pe parcursul săptămânii, să-și facă temele pentru acasă la pian, astfel obținând abilități de comunicare și interacțiune și cu alți utilizatorii ai bibliotecii. Parteneri de proiect ne sunt Scoala muzicală Drochia, filiala Cotova, Gimnaziul Cotova și voluntarii.

Un alt serviciu modern de bibliotecă este „Oameni sănătoși – comunitate sănătoasă”, care are menirea de promovare a sănătății, creșterea nivelului de cultură medicală a adolescenților în domeniul prevenirii bolilor, formarea și dezvoltarea unor deprinderi corecte care să promoveze sănătatea locuitorilor comunei Cotova.

Toate aceste schimbări duc la transformarea bibliotecii într-o instituție social-culturală, în care, în afară de spațiu și fondul de cărți, utilizatorul devine rațiunea de a fi al bibliotecii, iar noile tehnologii de informare și comunicare devin mijloace de satisfacere a cerințelor cetățenilor. Este eficientă crearea atmosferei binevoitoare în bibliotecă și actualizarea în permanență a metodelor de lucru. Activitatea bibliotecarului modern se deosebește de cea a bibliotecarului de cândva, ceea ce impune autoinstruire permanentă, asumarea unor responsabilități noi, inclusiv și în sensul însușirii unor cunoștințe (tehnologii), adoptarea unei atitudini motivaționale pentru beneficiar. De la amenajarea bibliotecii și de la crearea atmosferei relaxante și stimulatoare, precum și delicatețea, tactul cu care va fi ajutat utilizatorul nostru să-și satisfacă necesitățile sale spirituale, totul este important în promovarea valorilor culturale și includerea bibliotecii în societatea modernă. Datorită aplicării la concursul de burse pentru călătorii al programului național Novateca, am vizitat trei biblioteci ale raionului Ialoveni: Biblioteca Raională „Petre Ștefănuță”, Biblioteca pentru Copii Ialoveni „Spiridon Vangheli” și Biblioteca Publică din satul Răzeni. Călătoria la Ialoveni, care a avut drept scop studierea serviciilor noi dezvoltate în cadrul bibliotecilor-gazdă, și-a atins obiectivul. Ne-am împrietenit cu niște colective de muncă cu o experiență de lucru extraordinară, care știu bine ce au de făcut și chiar o fac cu multă dragoste, profesionalism, creativitate și dăruire de sine. Am remarcat oameni onești, plini de elan și entuziasm.

Nu mai puțin importantă este revigorarea lecturii pe care o promovăm în activitățile cotidiene: ore literare, expoziții de cărți, ora poveștilor, concursuri, Campania de lectură „Să citim împreună”, cenacluri literare, întâlniri cu scriitorii, jocuri și sinteze bibliografice. Este deja o tradiție ca cititorii noștri, participanți la Concursul republican „La izvoarele înțelepciunii”, să revină acasă cu premii republicane și chiar internaționale. De asemenea, am participat la concursurile „Descoperă povestea prin teatru”, „Deapănă firul poveștii.”, „Biografia mea de cititor”. Anual, vizităm Salonul Internațional de Carte pentru Copii de la Chișinău. În bibliotecă există cenaclul literar „Rămurele”, care-și adună tinerii condeieri la mijlocul primăverii și în mijlocul toamnei. Tradițional, promovăm proiectul „Acasa spiritului nostru” – un proiect ce are menirea de a aduce creația scriitorilor băștinași mai aproape de cititor. În cadrul acestuia i-am avut ca oaspeți pe Claudia Partole, Iulian Filip, Ioan Mănescuță, Anatol Rusnac. Recent, am organizat un concurs local al tinerilor pianisti consacrat jubileului lui Eugen Doga „Duminica acordurilor muzicale”. Vrem ca acesta să devină tradiție, omagînd un nou compozitor jubiliar.

Mulțumim echipei Novateca pentru susținere și participare la proiectele realizate. În continuare avem de lucrat la promovarea imaginii bibliotecii atât în spațiu real, cât și virtual.

*Aurica Morcov,
Biblioteca Publică Cotova*

Lilia Bicec-Zanardelli s-a născut în s. Viișoara, Glodeni, Republica Moldova, într-o familie de foști deportați în Siberia. A fost o copilă zburdalnică, ageră. Era fata lui tata! A învățat la Facultatea de Jurnalistică a Universității de Stat din Chișinău, a lucrat la mai multe ziare... Actualmente, locuiește în Italia, orașul Brescia.

A scris și a publicat mai multe cărți: „Testamentul necitit” – roman epistolar, Editura *Cartier*, 2009, tradus și în italiană („Miei cari figli, vi scrivo”, Editura *Einaudi*, 2013); publică în „Donna e...” – antologie de proză scurtă a femeilor din Italia, Editura *Rai Com Spa*, Roma, 2014; „Istории orale” (istorii ale femeilor din lume: Franța, Albania, Argentina, Marocco, Siria etc. – „La tela di Penelope”); e prezentă în antologia „Novel of the World”, Editura *Mondadori*, cu nuvela „Mămăligă cu dor de casă” (lansată la EXPO, Milano, 2015).

Este foarte cunoscută și apreciată în Italia!

Mămăligă cu dor de casă

Emigrația a devenit molima secolului. Spre acest miraj s-au avântat și părinții copiilor dintr-un sat micuț. A trecut un an sau poate mai mult și într-o zi copiii, neliniștiți, au pornit spre școală să întrebe învățătorii ce s-a întâmplat de a rămas satul pustiit, dar au găsit lăcașul încuiat: plecaseră peste hotare și dascălii lor. Posomorâți, copiii se întorceau la casele bunicilor. Tinca, cea mai răsărită dintre copii, îi îndemnă să-i facă o vizită lui moș Ion, bătrânul de o sută de ani. Îl găsiră pe moș, sprijinindu-se cu toți anii săi în toiagul curb.

– Moș Ion, sunt nepoata Mărioarei și am venit cu toți copiii după un sfat...

Moșul îi pofti pe toți să intre. La îndemnul Tincăi, copiii au dat buluc în casa moșului, așteptând să le spună ce trebuie să facă pentru a salva satul.

– Să vă chemați părinții acasă, zise el fără multe rugăminți.

– Cum să facem? Am încercat să le spunem la telefon că ne este trist fără ei, dar... rosti Dragoș.

– Știu că nu-i ușor. Parcă eu nu am încercat toate șiretlicurile ca să-mi întorc copiii acasă? Dar nu i-am convins.

Există totuși un secret.

– Ne spui și nouă acest secret? îl rugă Tinca.

– Să pregătiți mâncarea strămoșilor noștri! spuse bătrânul.

– Atât de simplu? întrebă Tinca.

– Simplu, și nu chiar... Ingredientul de bază trebuie să fie cultivat de voi. Iar când veți pune mâncarea la foc, va trebuie să mai adăugați ceva... Un ingredient cu puteri miraculoase... Și numai atunci veți obține o mâncare din străbuni care va face minuni.

– Și crezi că această mâncare îi va întoarce acasă?

– Ați venit la mine după un sfat, eu am spus ce trebuie să faceți, acum e rândul vostru. E un secret, descoperiți-l.

Copiii au ieșit de la moș și mai nedumeriți de cum intraseră. Nici prin cap nu le dădea ce aliment o fi fost acela pe care îl mâncau străbunii lor. Astfel au hotărât să treacă și pe la bătrâna satului, poate că ea le va dezlega secretul.

Bătrâna Elena, când văzu copiii la poarta ei, s-a speriat că se întâmplase ceva. Îi ascultă mai întâi ce le-a spus moșul, apoi le sugerează: „Ingredientul principal ziceți? Acesta e... porumbul”.

– A! Porumb, sări Nicu, bucuros că bătrâna le spuse ingredientul principal, îl găsim în vânzare!

– Nu! răspuse bătrâna. Trebuie să scotociți singuri în adâncul pământului, acolo unde s-a ascuns când se irosea rodul crescut.

– Și cum trebuie să facem, întrebă Tinca, simțind că spusele moșului trebuiau bine descifrate.

– Trebuie să săpați pe unde au trecut camioanele cu coșurile doldora de porumb, lăsând nepăsători să cadă roada pe jos.

– Și va răsări? întrebă Nicu.

– Dragii mătușii, dacă a venit timpul să fiți împluterniciți cu o așa mare misiune, trebuie s-o îndepliniți întocmai.

În toamnă porumbul crescuse ca din poveste. Iar bătrâna, care urmărise munca copiilor toată vara, veni la moară în momentul în care sosiseră și copiii satului. Cu făina măcinată s-au întors la casa ei, au pus într-un vas apă și sare, au aprins focul, așteptând să fiarbă. Când să toarne făina, veni momentul pentru ingredientul magic și bătrâna Elena i-a adunat pe copii în jurul vasului, îndemnându-l pe fiecare să pună aici și dorul lor de părinți. După ce fiecare și-a spus în gând rugăciunea dorului, bătrâna a început să toarne făina în vas amestecând-o cu apa clocotindă. Ea le spuse că mămăliga, care a salvat lumea de la foamete, o va salva și de sărăcie și-i va întoarce pe toți cei plecați acasă. Dorul de mămăligă îi va întoarce... Copiii o ascultau vrăjiți.

Meditație lirică

Curcubeul

Curcubeule, de ce ai atâtea culori?
De ce nu ai cinci,
De ce nu ai trei,
De ce nu ai patru,
Pentru ce îți trebuie atâtea culori?
Pentru o punte de flori!

Ploaia

Ploaie, tu ploaie, scuturi frunzele arborilor.
Ploaie, tu ploaie, fermecătoare ploaie!
Vino, ploiță, sub umbrela fetei
Să te prindă în poale,
Ploaie!

*Magda Marinescu,
elevă, Liceul Teoretic
„Ștefan cel Mare”*

Trandafirul

Trandafirul, floare dalbă,
Singuratică mereu,
Mereu are lângă dânsa
Spinul care-nțeapă rău.

Cățelușul

Vine cățelușul meu,
Și în brațe el îmi saltă.
Nimeni nu-i mai fericit
Decât cuțul meu iubit!

Copilăria

Dulce e copilăria,
Ea-i fericirea!
Cine nu o prețuiește,
Eu i-aș zice: părăsește-o!

*Costel Berghie,
elev, Liceul Teoretic
„Tudor Vladimirescu”*

Rugă de copil

Atâta timp cât inima mai bate
Și roua mai apare-n zor,
Eu nu-ncetez să cer, o, Doamne,
Să-mi ocrotești măicuța ce-o ador.

Trezindu-ne, vedem cum soarele răsare
Și înverzește iarba pe ogor.
Eu nu-ncetez să cer, o, Doamne!
Să-i luminezi măicuței gând ușor.

Și cât există-n lumea asta farmec
Și curge apă lină din izvor,
Eu nu-ncetez să cer, o, Doamne,
Să potolești măicuței sufletul de dor.

Și nu uita, o, sfinte Doamne!
Te roagă-un suflet gingaș de copil
Cu gându-n rugă zi și noapte,
Pentru-al măicuței păs umil.

Și dacă inima n-o să-mi mai bată
Colo de sus, cu sufletu-mi senin,
N-o să-ncetez să rog în șoaptă
Pentru-al măicuței chip blajin...

*Maria Rusnac,
elevă, Liceul Teoretic
„Alexandru cel Bun”, Rezina*

Ce înseamnă succesul?

Înainte de a începe ceva, de obicei, mă gândesc cum aş reuşi ca ceea ce-mi propun să fac să se încununeze cu succes. Fie că e vorba de un eseu scris la literatură, fie un desen pentru o expoziție sau o poezie pentru un concurs. De fiecare dată, mă motivează ambiția și dorința de a mă evidenția și de a fi remarcată. Dar pentru aceasta pun mult suflet și tind, conștientă de propria-mi valoare, spre un rezultat cât mai bun. În acest sens, pentru mine biblioteca este cheia succesului. Ea mi-a fost și-mi este ca un mentor care m-a sprijinit și m-a ajutat să obțin performanțele dorite. Iar persoanele, care m-au ajutat să înțeleg că biblioteca nu este doar locul unde copiii vin să citească cărți, ci și o sursă sigură pentru o dezvoltare armonioasă, sunt: bibliotecara școlii primare, de la care am învățat multe, bibliotecarele Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, de asemenea, profesoara mea de limba și literatura română și, nu în ultimul rând, mama mea.

Întotdeauna, când mă doboară plictiseala sau simt nevoia să mă relaxez, vin la bibliotecă să citesc. Plimbându-mă printre rafturi, ochii îmi fug de la o carte la alta, neștiind pe care s-o iau și s-o deschid prima.

Biblioteca e un loc magic unde cărțile prind viață și par a striga: „Ia-mă pe mine, uite ce copertă frumoasă am!”. De când mă știu, lectura este ca un refugiu pentru mine. E o artă, care, cu puțină imaginație, prinde viață chiar în fața ochilor mei. Aș putea sta ore în șir în bibliotecă, citind ceva ce-mi place, neobservând cât de repede zboară timpul. De asemenea, cărțile m-au ajutat să-mi dezvolt și să-mi îmbogățesc vocabularul. Dar și activitățile legate de lectură contribuie la formarea personalității mele. Bunăoară, ședințele cenaclurilor literare, întâlnirile cu scriitorii, cu oamenii de cultură. Astfel, am reușit să mă simt liberă, degajată și descătușată în fața oricărui public. Acum pot cu ușurință să răspund la întrebări, să adresez întrebări și să mă exprim corect. În cadrul activităților, am cunoscut mulți oameni importanți: poeți, prozatori, actori, pictori, critici literari, cântăreți. Unii mi-au apreciat creațiile...

Concursurile au fost și sunt domeniul care m-a ademenit, m-a inspirat, m-a mobilizat și, în consecință, mi-a promovat imaginea. Datorită participării la diverse competiții, am fost invitată la câteva emisiuni în direct la radio. Iar de la un timp, sunt prezentatoare la o emisune televizată pentru copii. Realizez reportaje, interviuri. E minunat! Îndemnată de profesori și de bibliotecari, am participat la mai multe recitaluri de poezie, iar acest fapt mi-a dezvoltat calitățile de declamator; aptitudinile teatrale, poetice.

Datorită lecturilor și învățămintelor aflate din cărți, dar și povețelor oferite de scriitorii la întâlniri, am reușit, trei ani consecutiv, să iau locuri de frunte la Concursul „Cititor-model”.

Grație Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, m-am apropiat de săptămânalul „Florile dalbe”, care mi-a devenit un bun prieten, uneori confesor. De fiecare dată când am ocazia, particip la concursurile anunțate în acest săptămânal al adolescenților și public articole.

Iată de ce afirm cu toată certitudinea că biblioteca este cheia succesului meu. Și a fiecăruia! Numai că există un mic secret: să-ți dorești aceasta și să perseverezi! Precum spunea Winston Churchill: „Succesul nu este final, eșecul nu este fatal, ceea ce contează e curajul de a continua...”

*Mihaela Roibu,
elevă, Liceul Teoretic „Gaudeamus”*

Mihai VÎLCU

Cioburile bunătații

În una din zilele de odihnă, o familie își petrecea timpul liber pe plajă. Copiii se scăldau în mare și înălțau casele din nisip. Cei maturi se bronzau la soare.

Pe neașteptate, pe litoral, apărură de undeva o bătrânică. Era îmbrăcată în niște haine ponosite și, pe alocuri, rupte sau cârpite, iar părul ei, alb ca neaua, se răsfira în adierea vântului. Bătrânică pășea anevoios, balmăjind ceva sub nas. În același timp, ea se tot apleca, ridicând de jos niște obiecte, pe care le punea într-o sacoșă, pe măsură de mare. Părinții și-au chemat odraslele și le-au poruncit să se țină mai departe de această bătrânică stranie. Când dânsa trecu pe lângă ei, văzându-și de treabă, le-a zâmbit binevoitoare, salutându-i. Nimeni, însă, nu i-a răspuns la binețe.

Peste câteva săptămâni, după acea întâmplare, familia cu pricina a aflat că bătrânică cea mica și uscățivă, căreia ei nu i-au răspuns la binețe, o viață întreagă a strâns cioburile de sticlă de pe plajă, ca nu cumva vreun copil să-și rănească din întâmplare piciorul.

Inspirație...

Albina

De cum dă natura-n floare,
Iat-o, că și ea apare, –
Își tot zumzăie refrenul,
Colectând cu sârg polenul.

Când panerele-i sunt pline
Ea la stup îndată vine,
Și în fagurii de ceară
Mierea dulce o prepară.

Ambră, cu miros de floare:
Din nectar, raze de soare
Și din rouă cristalină
Cu drag strânse de albină.

Iar atunci când mierea-i gata,
La prisacă-apare tata:
Hai veniți, copii, la mine,
După miere de albine.

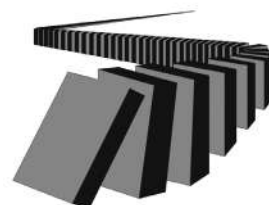
Cartea – izvor de cunoștințe

Cartea a fost, este și va fi mereu un mod de inspirație și cunoaștere pentru toată lumea. Atunci când un copil citește o carte, pătrunde în lumea basmelor, a aventurilor și descoperă farmecul poeziilor. Cititul transpune copilul într-o lume de vis care îl relaxează, îl liniștește. Când citește o carte, el nu se simte singur, însă este împreună cu scriitorul și personajele lui.

Lectura contribuie enorm la îmbogățirea cunoștințelor elevilor, la formarea unui vocabular activ, bogat și colorat, la dezvoltarea dragostei de patrie, la educarea sentimentelor estetice.

Pentru copiii de vârstă școlară mică aceasta are un impact pozitiv, deoarece stimulează și valorifică potențialul creativ al acestora, făcându-i să devină încrezători în forțele proprii și să se implice și în dezvoltarea personalității lor.

*Aliona Juncă,
învățătoare, Liceul Teoretic „Mircea cel Bătrân”*

Să citim împreună

Cu acest generic s-a desfășurat cea de-a V-a ediție a Campaniei Naționale de promovare a lecturii, care a fost una deosebită, dat fiind faptul că, în cadrul ei, spre deosebire de edițiile anterioare, au fost recomandate copiilor și adolescenților spre lectură tocmai trei cărți, a trei scriitori diferiți: „Nuca lui Newton” de Iulian Filip, „Trandafirul pustiului” de Claudia Partole și „Cu gândul la tine” de Aurelian Silvestru.

În urma întâlnirilor, pe care le-au avut scriitorii cu cititorii, a diverselor activități desfășurate în cadrul campaniei și analizei rapoartelor pe care le-au prezentat bibliotecile din republică, putem constata că această ediție a campaniei s-a desfășurat cu succes, implicând un număr impunător de copii, adolescenți și maturi.

Cărțile recomandate au ajuns în mai toate bibliotecile din republică, grație Programului Național de editare a cărții naționale și donațiilor pe care le-au făcut autorii. Acest lucru a oferit tuturor doritorilor posibilitatea să le lectureze, să le analizeze și să-și formeze propriile păreri.

Opiniile cititorilor, expuse în cadrul dezbaterilor, discuțiilor interactive, eseurilor scrise de ei, confirmă faptul că aceste trei cărți sunt cu adevărat valoroase și merită să fie citite de fiecare dintre noi: *Fericiți sunt cei care au citit romanul „Trandafirul pustiului” de Claudia Partole. Autoarea a împărțit cu noi lumina pe care fiecare ar trebui să o aibă ca pe o avere cerească. Citind-o, meditezi adânc la tainele sufletului, la tot ce se află dincolo de el. Aceste taine ar fi bine să ne aducă spre drumul binelui, spre a avea fiecare din noi un nume, câștigat prin fapte bune și mărețe, prin credință.* (Cristina Țimbur, Nisporeni); *Mesajul romanului „Trandafirul pustiului” e o referire directă la preceptele biblice ale credinței creștine, la dragostea pentru semenii, la credința în Mântuitor, în taina învierii Lui. Romanul ne îndeamnă să-L înviem pe Iisus în inimile noastre, să plantăm în inimile noastre credința, mărinimia și dragostea. Să fim pomul care dă roade pentru împărăția bunătații.* (Agnesia Spinei, Florești). *Cartea „Nuca lui Newton” de Iulian Filip cuprinde un șir de nuvele cu amintiri din copilăria dumnealui. Cu drag și nostalgie scriitorul își amintește de cei dragi, care nu mai sunt în viață. M-a impresionat faptul că dinastia Filip a fost o dinastie de fântânari. O altă idee ce m-a impresionat este aceea că omul trebuie să fie prețuit cât este în viață.* (Olga Buruiană, Leova). *Lecturând cartea „Cu gândul la tine” de Aurelian Silvestru, am înțeles că în viață există urcușuri și coborâșuri. Obstacolele ne învață să ne ridicăm mereu deasupra lor, numai așa ne putem modela caracterul, învingând greutățile putem izbuti ceva.* (Irina Trifan, Nisporeni); *Cartea „Cu gândul la tine” este un buchet de texte ce oferă modele tânărului lector, îl ghidează spre împlinirea aspirațiilor. Cartea predă lecția celebrității, care înseamnă muncă, devotament, curaj, credință, solitudine, asumarea talentului și a destinului. Autorul, în pânza textului, țese ideea că Dumnezeu a creat omul după chipul și asemănarea Sa, deci ne-a făcut pe toți creativi și depinde de fiecare cum reușește să se afirme.* (Silvia Gadibadi, prof. de limba și literatura română, Florești).

Ne bucură faptul că profesorii de limba și literatura română susțin această campanie și că îi orientează pe copii și spre lecturi extracurriculare.

Campania a finalizat, ca întotdeauna, cu Conferința republicană de totalizare, care a avut loc pe data de 14 decembrie la Filiala de Carte Românească a Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”. La această conferință câțiva dintre cei mai activi cititori din cadrul campaniei au avut posibilitatea, o dată în plus, să prezinte, sub formă teatralizată sau monologuri, fragmentele lor preferate din cărțile recomandate și opinii cu referire la ele. Aceștia au fost: membrii Teatrului-model „Incognito”, Ialoveni (Anastasia Fustei, Daniel Luca, Adriana Corcodei, Dan Luca, Octavian Jordan, Petru Suvac, Mihaela Ganganu, Francesca Gâdea, Maximilian Ionaș, Alexandru Ciobanu), conducător artistic Galina Castraveț; elevii Liceului Teoretic „Miron Costin”, Florești (Agnesia Spinei, Ionela Popa, Vladislav Berher, Anastasia Niculița, Gabriela Grițco, Eduard Grăjdari, Sevinci Manedov) și profesoara lor Silvia Gadibadi; elevele Liceului Teoretic „Mihail Sadoveanu”, Hîncești (Andreea Gâscă, Evelina Toma, Marina Podgorneac) și profesoara Aliona Rachiu; eleva Liceului Teoretic „Nicolae Iorga”, Chișinău (Vlada Mangîr); eleva Liceului Teoretic „Ștefan-Vodă” din Ștefan-Vodă (Irina Musteață); eleva Liceului de Creativitate și Inventică „Prometeu” din Chișinău (Sandrina Frunze) și Ansamblul vocal al aceluiași liceu, condus de Veaceslav Adam.

Acest eveniment de anvergură, care face parte din șirul lung de activități de promovare a lecturii organizate de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, este foarte binevenit și necesar pentru societatea noastră, mai ales acum când noile tehnologii ne iau cu asalt.

Maria Harea,
șef secție Asistență de specialitate, cooperare și coordonare,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

Există trei feluri de suflete, trei feluri de rugă:

I. Doamne, sunt un arc în mâinile Tale, întinde-mă, altfel voi putrezi.

II. Doamne, nu mă întinde prea tare, altfel mă voi rupe.

III. Doamne, întinde-mă cât poți de tare, cui îi pasă că mă voi rupe?

*(Nikos Kazantzakis,
din „Raport către El Greco”)*

Gheorghe SIMON

Chipul luminii

Chipul luminii în zorii creației,
când pleoapele se deschid a mirare
clipind arar și în trezire ca dintr-un avatar
precum tu, din prezență
iradiind uimire, întâmpinându-te,
devii prezent, clipă întrupată.

Lumina e răspunsul bun
la chemarea propriei ființe
rămânând tu însuși, cu tine, în grădina copilăriei
mirare de sine
frumoasă, în chip minunat
fără ispitire.

E vocea interioară a răvășirii, fără grăbire.
E urma privitorului în răsfrângere
și în oglindire
când e posibil să te întâlnești cu tine.

E risipirea nimicului și topirea iluziei
întâmpinarea fiind pe măsura eternei așteptări
a făgăduinței divine
având ceva din aerul liturgic al transfigurării.
E prezentul înveșnicit
calendarul incendiat al aspirației sufletului
spre un absolut, necorupt

1. Să nu ne târâm!
2. Să nu ne mielușim!
3. Să nu ne grăbim! mai avem de trăit!

Să dăm Timpului, timp!

(Din cartea „Canonul iubirii”)

Silvia URSACHE

Intrarea Domnului în Ierusalim

Pe-un vârful de biserică-un clopot răsună,
La slujba divină pe toți ne adună.
Ceru-i albastru, fără vreo pată,
Răchita bătrână-n argint e-mbrăcată.

Sfioasă și blândă-a venit primăvara,
Cu triluri de păsări, cu pluguri ce ară.
Pe dealuri ard ruguri cu fum albicios...
Ca azi s-a întors în lume Hristos!

Smerit și umil, pe un asin călare,
Mergea prin mulțimea uimită și mare,
Iar Duhul Lui Sfânt, curat și înalt
Lăuntru mulțimii lua cu asalt.

Poporul pestriț, sub un teasc de lumină,
Plângea și râdea cu ramuri în mână...
Iar vântul zănatic gema tumultos:
Vă vine Mesia, vă vine Hristos!

**Pentru tine –
Proiecții desen animat, video**

Asociația ARTISstudio din Chișinău, în colaborare cu Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului, a vernisat, în cadrul Salonului literar-artistic „La Creangă”, o expoziție multimedia: proiecții în premieră a 2 filme în desen animat, video realizate de copii și tineri între 5 și 18 ani. Evenimentul a fost organizat în scopul promovării drepturilor copilului, în special a dreptului la joacă, a toleranței, educației prin respectul față de valoarea muncii. Proiectul prevede participarea activă a copiilor și tinerilor la ridicarea nivelului de conștientizare a necesității respectării drepturilor copilului în întreaga societate prin implicarea lor în producerea filmului cu desen animat și editarea materialelor video cu ajutorul tehnologiilor moderne.

Prezentă la eveniment a fost șefa interimară a Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului, doamna Rodica Terehovschi, și doamna Violeta Tipa, dr. în studiul artelor, de asemenea, elevi de la Liceul „Gh. Asachi” din capitală, care au urmărit cu interes filmele animate realizate de copii. Unii și-au manifestat dorința de a frecventa studioul nostru.. Îi vom primi cu drag în micul nostru colectiv, unde cu mijloace mici încercăm să facem lucruri frumoase. Poate în viitor unii dintre învățăceii mei și ai lui Vitalie Glinca vor ajunge cinești, vor revitaliza domeniul *filme cu desene animate* al cinematografului noastre. Asta le doresc!

Jocul și munca sunt subiectele celor 2 filme realizate de copii și tineri: „Melcul” (au desenat: Magda Marinescu, Costel Berghie, Lia Starțev, Cezar Evtodienco, Margareta Moscvina ș.a.) și „Cărăbușul leneș” (realizatori: Ruslan Hodjaev-Anghel, Sabrina Hodjaev-Anghel, Leila Vișcu, Maria Caneev, Mihai Mirzac, Pavel Dăscălescu ș.a.).

Prin acest proiect ne-am propus să le oferim tinerilor diferite cunoștințe și abilități necesare pentru exprimarea opiniei prin intermediul filmului cu desen animat și al tehnologiilor digitale pentru promovarea drepturilor copiilor, valorilor fundamentale ale omenirii. Este remarcabilă opinia lui Ruslan Hodjaev-Anghel: „Sper că, prin intermediul filmelor în desen animat, create la ARTISstudio, dar și al filmelor video și lucrărilor grafice, pe care le-am realizat aici, am contribuit la promovarea drepturilor copiilor și altor valori umane.”

**Larisa Glinca,
director, Asociația ARTISstudio**

Alături de doamna Larisa Glinca este domnul Jérémie Petit, Prim-Consilier al Ambasadei Franței în Republica Moldova, și doamna Rodica Terehovschi, șefă interimară a Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului

**Discuții după vizionarea
filmelor în desen animat...**

Cartea – aripa gândului

Elevii din clasa a III-a „A” de la Școala Primară „Prometeu-Junior” au participat la lansarea volumului de poezie „Egreta Margareta”, semnat de Tatiana Florea, ilustrat de Romeo Schițco și editat la Editura „Epigraf”. Melodia „Cartea e izvorul vieții” a dat tonul festivității. În continuare, a urmat înscenarea unui fragment din cartea „Mersul pe apă” de Aurelian Silvestru. Aici și-au dat concursul: Ionuț Cosoi, Alexandru Bordei, Luca Pântea, Amelia Beleuță, Petru Maxim, Sergiu Balan, Patricia Lupulciuc și Elina Cojocar.

„Le-am citit copiilor cartea și am văzut că e pe gustul lor. E o carte cu umor fin, cu mesaje moderne. Le-am distribuit rolurile, apoi le-am propus s-o deseneze și m-am pomenit cu o galerie întregă de personaje și pasteluri inspirate din lectura cărții”, a povestit dna învățătoare Eugenia Mariniuc, moderatoarea evenimentului.

Poeziile s-au conturat într-un spectacol în care lumea necuvântătoarelor a prins glas prin vocile copiilor deghizați în diverse personaje. Acestea fiind prezentate de elevii: Mirela Arsene, Gheorghe Nestroinai, Anastasia Pereteatcu, Dumitrița Pădure, Donatella Cernei, Gheorghe Barbos, Dorina Marinat, Alexandru Apostol, Eliza Dogot, Ovidiu Banaga, Achim Smochin, Mădălina Guțu, Maxim Păpușoi, David Lopotenco, Dimitria Șeptelici, Alexandru Lupu ș.a.

Editorul Oleg Bujor s-a prins naș de botez al cărții ilustrată de copii. Jurnalista Mariana Gabura a rostit cuvinte de laudă la adresa autoarei. Ianoș Țurcanu a lăsat în dar cartea sa „Dansul florilor”. Doamna Varvara Buzilă, secretar științific al Muzeului de Etnografie și Istorie Naturală, a făcut multe poze cu elevii îmbrăcați în costume naționale.

A fost o lucrare frumoasă realizată cu susținerea inimoșilor pedagogi Aurelian și Larisa Silvestru, a învățătoarei cu suflet de artist Eugenia Mariniuc. Invitații: scriitori, jurnaliști, pedagogi, părinți și bunici, s-au bucurat de această zi, care, poate, mâine va mai fi, dar cu un alt afiș.

Tamara Vieru

O lecție pentru suflet

Sunt frumoase lansările de carte cu prezența scriitorilor, dar este nemaipomenit când autorii își citesc în fața auditoriului lucrările noi-nouțe despre care încă nimeni nu a auzit. Astfel, scriitorul își testează proaspăta creație... La asemenea lecturi în premieră au asistat elevii Școlii nr. 83 „Grigore Vieru” din capitală: clasele a III-a „D” și „H”, însoțiți de învățătoarele lor, doamnele Irina și Tatiana Tomiță (mama și fiica), de asemenea, și de bibliotecara școlii – doamna Ala Nuța. Lectura a avut loc în cadrul Salonului literar-artistic „La Creangă”, care activează la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”. Scriitoarea Claudia Partole a citit în fața elevilor două creații – una în proză: „Lola cea frumoasă” și alta în versuri – „Ocupanții vilei *LucioLi*”. Elevii au ascultat cu mare atenție, apoi i-au adresat autoarei tot felul de întrebări: cum de i-a venit ideea de a scrie aceste lucrări? Ce a inspirat-o?

Unii copii și-au spus părerea, i-au sugerat scriitoarei idei pentru prezentarea grafică a viitoarelor cărți. Gabriela Zaporojan, Eugenia Țurcan, Mihail Poiată, Daniel Dănuță și Maxim Bunescu (dar și alții) au mărturisit că ar vrea să pună în scenă povestea despre pisica cea frumoasă. Scriitoarea le-a propus copiilor o temă pentru meditație „Mesaje Toamnei”. A fost o probă antrenantă! Elevii, unii individual, alții în echipă, i-au scris Toamnei câte o scrisoare plină cu metafore. Doamna profesoară, Tatiana Tomiță, a remarcat faptul că asemenea activități sunt foarte binevenite și memorabile pentru copii. Sunt ca niște lecții de suflet. Elevii în discuție cu scriitorul își manifestă spiritul critic, astfel pătrund în tainele creației.

Doamna Irina Tomiță, de asemenea, a menționat momentul mobilizator al elevilor: „Sunt sigură că, după asemenea discuții și probe în ale scrisului, unii discipoli de-ai mei își vor încerca talentul, vor scrie poezii...”

Bibliotecara, doamna Ala Nuța, a invitat scriitoarea să-și lanseze viitoarele creații în biblioteca Școlii „Grigore Vieru”.

Oxana Fodor

Mesaje Toamnei

*Elevii clasei a III-a „D” și a III-a „H”
Școala Primară nr. 83 „Gr. Vieru”*

Suntem încântați că ai venit și la Chișinău, dragă Toamnă, după ce ți-ai petrecut păsările în țările calde, după ce ai umplut hambarele cu roade. Ai îmbrăcat haine de sărbătoare, ești toată colorată... Crengile copacilor au fost atinse de bagheta ta fermecată. Acum sunt acoperiți cu lumină. Ești splendidă!

(Autor anonim)

În cinstea ta, Toamnă dragă, frunzele dansează într-un vals lin. Livezile sunt doldora de pere, care seamănă cu luna de pe cer. E frumos! Doar că într-un colț de cer crește un nor vinețiu. Diminețile devin brumării. Soarele palid se ascunde după un alt nor cristalin. În curând vor începe să cadă stropi reci. Totuna, ești minunată!

Din numele prietenilor tăi, Gabriela Zaporojan

Ne place foarte mult cum arăți. Vii cu frunze colorate, apoi cu ploi mărunte. Avem deosebită plăcere să ne uităm cum cad frunzele de pe copaci – multicolore. Ne încânți chiar și atunci când ploile sunt din cele ciobănești. Atunci frunzele, în cădere, parcă ar dansa. Frumoasă ești, Toamnă!

Cristi, Daniela și Maria

Vreau să ții cât mai mult. Să așterni peste tot un covor auriu, iar noi să alergăm pe el...

Eugenia Turcan

Dragă Toamnă,
Noi vrem să știi că ești cel mai frumos anotimp. Ești plină de bogății. Ne bucurăm că ai revenit...

Cu drag: Elena, Daniela, Victor

Post-factum...

Oameni și întâlniri de neuitat...

În ultimii ani, am avut foarte multe întâlniri cu copiii (mai mari, mai mici – din Chișinău, din sate mai apropiate, dar și mai depărtate). Pentru fiecare păstrez o amintire de neuitat. Dar ultima, cea mai recentă întâlnire, pe care am avut-o la Dondușeni, la Liceul Teoretic „Alexei Mateevici”, mi-a răvășit sufletul. Am avut impresia că am revenit acasă, în școala mea dragă, la învățătorii mei scumpi, care m-au petrecut în viață, înzestrându-mă cu tot ce aveau mai bun.

M-a fascinat atmosfera care domină în acest liceu și care „trădează” cele mai frumoase tradiții. Am simțit în toate o relație armonioasă dintre elevi și profesori, o deschidere și o dragoste benefică față de carte, de cunoștințe noi. Toată lauda mea profesorilor și liceenilor – întregului colectiv, în fruntea căruia e o directoare care-și respectă și iubește învățăceii și colegii, doamna Gulinara Grigoriev. De asemenea, admirația mea pentru doamna bibliotecară Galina Vacarciuc, care a găsit mijloace și posibilități să îmbogățească fondul de carte al bibliotecii cu cele mai utile, dar și cele mai solicitate cărți din literatura universală, clasică și din literatura română contemporană. Întâlnirea mea a fost sugerată și pregătită cu multă competență și artistism de doamna profesoară de limba română Larisa Grubâi, un dascăl adevărat, îndrăgostit de Cuvânt. Am asistat la o lecție de zile mari dedicată mie, o trecere în revistă a creației mele de o viață. Copiii cei mai mici (clasa a IV-a „A”, învățătoare dna Dorina Bursuc) mi-au recitat, mi-au cântat cântece pe versurile mele – muzica compusă de profesoara de muzică din școală, doamna Dina Corduleanu. Liceenii mi-au făcut o surpriză nemaipomenită – mi-au demonstrat un film montat de ei după o nuvelă de a mea și o scenetă, de asemenea, din creația-mi. Elevii din clasele mari au prezentat recenzii cu opinii și viziuni incredibil de mature și profunde asupra romanelor „Viața unei nopți sau Totentanz”, „Trandafirul pustiului” și a jurnalului adolescentin „Prietenul meu eleniS”.

Până acum trăiesc un sentiment frumos de reîntâlnire cu propria-mi adolescență, când descopeream lumea și, mai ales, de ziua când ne-au venit în oșpeție scriitorii. Asemenea momente și întâlniri de neuitat te fac și mai responsabil în fața Cuvântului...

M-a însoțit în această deplasare ziarista și buna mea prietenă Victoria Tomuz de la „Ora Copiilor” (Radio-Moldova).

Claudia Partole

Secvențe de la întâlnire...

*Moderatoarea evenimentului,
doamna Larisa Grubâi*

Zina BIVOL

Soarele din noapte

Locul acțiunii: în cer;

Personajele : Stelele, Luceafărul, Planetele.

Scena I

(dialog între stele)

- Aaaaaa... mi-e somn, mai vreau să dorm!
- Nu e vreme de dormit, pământul așteaptă să-l luminăm.
- Întotdeauna eu mă trezesc cel mai devreme.
- Data trecută eu m-am trezit prima.
- E iarăși noapte acasă
Și ochii-s plini de somn,
Îi deschid cu rază de lumină
Și nu pot să adorm.
- Așa, seară de seară,
Stăm treji până în zori
Și admirăm pământul
Din pernele de nori.
- Tu umbli cu capul în nori!
- Fetelor, nu umblați cu capul în nori. Nu e vreme de stat, la muncă!
- Luminăm din nou pământul,
Luminăm din nou noaptea.
Și vom lumina oricând...
- Observați că lumina e prea palidă sau eu nu văd prea bine?!
- Este lumina în cer, dar ceva parcă lipsește... Toate stelele s-au trezit?
- Da, da, suntem toate . 1, 2, 3 ,4... Eu le-am numărat, suntem toate.
- Lipsește regina!!!
- Cum lipsește regina?
- E imposibil, poate azi a hotărât să doarmă mai mult.
- Auziți? Ea cred că se fardează sau se coafează, poate se rujează.
- De asta și tu întârzi mereu?
- Eu sunt frumoasă de la natură.
- Gata, gata... liniștiți-vă. A dispărut luna!
- Cum vom petrece o noapte fără lună?
- Vom lumina singurele, până dimineață va veni poate și luna. Trebuie s-o așteptăm!
- Dar de ce oare s-a ascuns? Ar fi bine să vină, nu avem lumină îndeajuns.
- Haideți să o chemăm! 1, 2, 3: start!...
- Luna, regina noastră...lunaaaa !!!!

Scena II

Luna:

De ce mă strigați?
Oare ce s-a întâmplat?
Sper că e ceva foarte important.
Am auzit ce vorbiți,
Eu știu tot ce gândiți,
Dar lăsați-mă o clipă
Singură să fiu,
Apoi o să viu...
Voi trebuie să luminați,
Dar azi, vă rog, nu mă chemați!

Hai deți mai bine despre copilărie să mai vorbim!

Am să vă povestesc o întâmplare din copilăria bunicii mele, aproape identică cu cea a lui Ion Creangă...

La cireșe

S-a întâmplat cu mai mult de-o jumătate de veac în urmă. Bunica mea, Tamara, fiind puțin mai mică decât cum sunt eu acum, avea în mahală doi prieteni. Într-o zi Efimia, de-o seamă cu bunica mea, și fratele ei, Mihăiță, mai mare cu vreo trei ani, au chemat-o să meargă cu ei la vie să-i ajute să strângă volbură pentru vâcuță. Și s-au dus. Au împlut sacul cu volbură, pe Tămărica au băgat-o în sac să-l bată bine cu picioarele. Au transpirat, s-au umplut de colb și țărână, parcă erau niște drăcușori, așa de frumoși mai erau. „Acum, haideți la cireșe!”, a spus Mihai. „Mergem!” – au căzut de-acord fetele bucuroase. Chiar alătura era un copac încărcat cu cireșe. La fuguța au alergat și, cât ai zice pește, în copac s-au urcat. Au mâncat până s-au săturat, căci erau primele cireșe care se coc mai devreme. Mihăiță își umplea sânul cu cireșe, iar fetele – buzunarele. Dar, când să coboare, hop! și baba sub copac!

– Aha! Ia dați-vă jos, ghiavolilor ce sunteți! Acuș, vă arăt eu vouă!

Mihăiță și Efimița, sărind ca niște maimuțele de pe o creangă pe alta, au luat-o la sănătoasa. Vorba ceea: „Fuga-i rușinoasă, da-i sănătoasă”. Alergau și strigau: „Mâca Olea lui Donos cu capu-n gavanoș! La-la-la-la!”

Dar Tămărica, adică bunicuța mea, când să coboare, mâca Olea o apucă de fustiță și rămase cu ea în mână! Unde să mai fugi în chiloței?!

– Da tu a cui ești?, întreabă baba.

– A lui Alexei Vieru, scânci Tămărica.

– A lui Vieru?! Și voi numai vie aveți, copaci nu?

– Avem. Un agud bătrân și niște perji...

– Ei, hai, nu mai plânge! Sui în copac și ajută-mă să culeg cireșe.

Au umplut urciorul babei și au pornit-o spre sat. Lângă casă baba Olea i-a mai dat Tămăricăi un pumn de cireșe, făcându-i din deget: „Să nu te mai prind la furat cireșe!”, apoi a plecat.

De atunci bunica mea, Tămărica, se ducea în fiecare an de sărbători cu colinda, cu semănatul, cu *Hristos a înviat* pe la mâca Olea lui Donos cu capu-n gavanoș, care trăia singură într-o căsuță și n-avea nici bărbat, nici copii, nici nepoți.

Iar eu m-am suit pe-o șa și v-am spus povestea mea. Și v-aș mai povesti, dacă nu m-aș grăbi să-i ascult și pe alți copii...

Țara mea

Are râuri și câmpii,
Codri verzi cu ciocârlii,
Țara toamnelor de aur,
Țara meșterilor fauri.

Țara mea, Moldova mea,
Dulce-ți este vorba ta,
Doinele și portul
Cucerește globul.

Țara mea, frumoasa mea,
Mă mândresc cu tine tare,
Pentru fiecare-n lume
Țara lui e cea mai bună.

Anastasia Pereteatcu

Anastasia Pereteatcu este elevă în clasa a treia la Școala Primară „Prometeu-Junior”, Chișinău. O fetiță curioasă și îndrăgostită de tot ce e frumos. Îi place poezia, muzica, dansul. A frecventat ansamblurile de dans sportiv „Codreanca” și „Flagrant”.

O altă preferință a ei este lectura și... scrisul.

Concurs: „Vrem o lume mai bună!”

Asociația Obștească BIOS, în cooperare cu Teleradio Moldova, a organizat un concurs național de desen și pictură pentru copiii cu nevoi speciale cu vârsta până la 16 ani. Genericul concursului – „Vrem o lume mai bună”. Susținătorul ideii este un om de bună credință, domnul Eugen Cibotaru. Întâlnirea cu participanții la concurs a avut loc în cadrul Salonului literar-artistic „La Creangă”, în ajun de Paști. Toți participanții au primit diplome și cărți. Premianții sunt: Alexandra Caracu, Școala Primară, Grădinița 120, Chișinău; Andrei Sărăcuța, Centrul comunitar multifuncțional „Aslepio”, s. Varnița, Anenii Noi; Victor Șveț, Gimnaziul Volodeni, Edineț; Adelina Talmazan, Liceul cu profil tehnologic pentru copii cu vedere slabă, Chișinău; Andreea Dobic și Laurenția Cologhin, Gimnaziul Cuconeștii Noi, Edineț; Alina Mățu, Eugenia Liticun, Centrul de Zi „Speranța”, Criuleni; Petru Gontea, Gimnaziul Fântânița, Drochia; Ion Cibotaru, Gimnaziul „Mihai Eminescu”, Drochia.

Cele mai apreciate desene...